

Publikatieblad

van de Europese Gemeenschappen

ISSN 0378-7079

C 261

40e jaargang

27 augustus 1997

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	<i>Besluiten aangenomen krachtens titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie</i>	
97/C 261/01	Akte van de Raad van 26 mei 1997 tot vaststelling van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken	1
97/C 261/02	Akte van de Raad van 26 mei 1997 tot vaststelling van het protocol betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken	17
97/C 261/03	Toelichtend verslag over het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken	26
97/C 261/04	Toelichtend verslag bij het protocol opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken	38

(Besluiten aangenomen krachtens titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie)

AKTE VAN DE RAAD

van 26 mei 1997

tot vaststelling van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

(97/C 261/01)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel K.3, lid 2, onder punt c),

Na bestudering van de standpunten van het Europees Parlement ⁽¹⁾ naar aanleiding van een raadpleging door het voorzitterschap overeenkomstig artikel K.6 van het Verdrag;

Overwegende dat de lidstaten, met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese Unie, de regels betreffende de samenwerking inzake de betekening en de kennisgeving van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken als een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang beschouwen, die onder de bij titel VI van het Verdrag ingestelde justitiële samenwerking in burgerlijke zaken valt;

BESLUIT dat het verdrag waarvan de tekst aan deze akte is gehecht, en die heden door de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten wordt ondertekend, is vastgesteld;

BEVEELT AAN dat de lidstaten dit verdrag overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen aannemen.

Gedaan te Brussel, 26 mei 1997.

Voor de Raad

De Voorzitter

W. SORGDRAGER

⁽¹⁾ Advies van 11 april 1997 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

VERDRAG

opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

DE HOGE VERDRAGSLUITENDE PARTIJEN, lidstaten van de Europese Unie,

GELET OP de akte van de Raad van de Europese Unie van 26 mei 1997,

VERLANGEND de verzending tussen de lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, met het oog op betekening of kennisgeving ervan, te verbeteren en te versnellen,

OVERWEGENDE dat te dien einde de verzending van deze stukken rechtstreeks en via snelle middelen dient te geschieden, tussen de door de lidstaten aangewezen instanties,

OVERWEGENDE dat artikel K.3, lid 2, onder c), van het Verdrag betreffende de Europese Unie erin voorziet dat in overeenkomsten die zijn opgesteld op grond van artikel K.3 kan worden bepaald dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is om de bepalingen van die overeenkomsten uit te leggen volgens regelingen die in die overeenkomsten kunnen worden omschreven,

INDACHTIG het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken, inzonderheid artikel 25, luidens hetwelk dat verdrag onverlet laat de verdragen waarbij de verdragsluitende staten partij zijn of zullen worden, en welke bepalingen bevatten over door dat verdrag geregelde onderwerpen,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT OMTRENT DE VOLGENDE BEPALINGEN:

TITEL I

*Artikel 1***Werkingsfeer**

1. Dit verdrag is van toepassing in burgerlijke en in handelszaken, waarin een gerechtelijk of buitengerechtelijk stuk van een lidstaat naar een andere lidstaat moet worden verzonden voor betekening of kennisgeving aldaar.

2. Het verdrag is niet van toepassing indien het adres van degene voor wie het stuk is bestemd, onbekend is.

*Artikel 2***Verzendende en ontvangende instanties**

1. Elke lidstaat wijst de deurwaarders, autoriteiten of andere personen aan, hierna „verzendende instanties” genoemd, die bevoegd zijn om gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken te verzenden ter betekening of kennisgeving in een andere lidstaat.

2. Elke lidstaat wijst de deurwaarders, autoriteiten of andere personen aan, hierna „ontvangende instanties” genoemd, die bevoegd zijn om gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken die afkomstig zijn van een andere lidstaat in ontvangst te nemen.

3. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving kan een lidstaat verklaren dat hij één verzendende en/of één ontvangende instantie zal aanwijzen. Een federale staat, een staat waarin verschillende rechtstelsels gelden of een staat met autonome territoriale structuren kan meerdere dergelijke instanties aanwijzen. De aanwijzing is vijf jaar geldig en kan telkens met vijf jaar worden verlengd.

4. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving verstrekt elke lidstaat de volgende gegevens:

- a) de naam en het adres de ontvangende instanties, als bedoeld in de leden 2 en 3,
- b) hun territoriale bevoegdheid,
- c) de wijze waarop zij stukken kunnen ontvangen,

- d) de talen die kunnen worden gebruikt voor het invullen van het formulier waarvan het model in de bijlage is opgenomen.

De lidstaten stellen de depositaris in kennis van alle wijzigingen van deze gegevens.

Artikel 3

Centrale instantie

Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving wijst elke lidstaat een centrale instantie aan die tot taak heeft:

- a) informatie te verschaffen aan de verzendende instanties;
- b) oplossingen te zoeken voor de problemen die zich kunnen voordoen bij de verzending van stukken ter betekening of kennisgeving;
- c) in buitengewone omstandigheden, op verzoek van een verzendende instantie, aan de bevoegde ontvangende instantie een aanvraag om betekening of kennisgeving te doen toekomen.

Een federale staat, een staat waarin verschillende rechtstelsels gelden of een staat met autonome territoriale structuren kan meerdere centrale instanties aanwijzen.

TITEL II

GERECHTELIJKE STUKKEN

Afdeling 1

Verzending en betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken

Artikel 4

Verzending van stukken

1. De op grond van artikel 2 aangewezen instanties zenden elkaar de gerechtelijke stukken zo spoedig mogelijk rechtstreeks toe.
2. De in artikel 2 bedoelde verzendende en ontvangende instanties kunnen elkaar de stukken, aanvragen, bevestigingen, ontvangstbewijzen, certificaten en alle overige documenten langs elke passende weg toezenden, mits de inhoud van het ontvangen stuk overeenstemt met die van het verzonden document en alle informatie daarin goed leesbaar is.
3. Het te verzenden stuk gaat vergezeld van een aanvraag die is opgesteld volgens het modelformulier in de

bijlage. Het formulier wordt ingevuld in de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er verscheidene officiële talen in die lidstaat zijn, in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht, of in een andere taal die de aangezochte lidstaat heeft verklaard te kunnen accepteren. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving doet elke lidstaat opgave van de officiële taal of talen van de Europese Unie, anders dan zijn eigen taal of talen, waarin het formulier wat hem betreft kan worden ingevuld.

4. Alle verzonden stukken en overige documenten zijn vrijgesteld van legalisatie of een daarmee gelijk te stellen formaliteit.

5. Wanneer de verzendende instantie teruggave verlangt van een kopie van het stuk vergezeld van het in artikel 10 bedoelde certificaat, stuurt zij het stuk in tweevoud op.

Artikel 5

Vertaling van stukken

1. De aanvrager wordt door de verzendende instantie waaraan hij of zij het stuk ter verzending overdraagt, in kennis gesteld van het feit dat degene voor wie het stuk is bestemd kan weigeren het stuk in ontvangst te nemen omdat het niet gesteld is in een van de in artikel 8 bedoelde talen.

2. De aanvrager draagt de eventuele kosten van vertaling vóór de verzending van het stuk, onverminderd een eventuele latere verwijzing in die kosten door de rechter of bevoegde autoriteit.

Artikel 6

Ontvangst van stukken door de ontvangende instantie

1. Bij ontvangst van een stuk zendt de ontvangende instantie de verzendende instantie zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen zeven dagen na ontvangst van het stuk langs de snelst mogelijke weg naar de verzendende instantie een ontvangstbewijs, overeenkomstig het modelformulier in de bijlage.
2. Indien de aanvraag om betekening of kennisgeving niet aan de hand van de toegezonden gegevens of stukken kan worden uitgevoerd, neemt de ontvangende instantie langs de snelst mogelijke weg contact op met de verzendende instantie om de ontbrekende gegevens of stukken te verkrijgen.
3. Indien de aanvraag om betekening of kennisgeving duidelijk buiten het toepassingsgebied van dit verdrag valt of indien de betekening of kennisgeving niet mogelijk is omdat niet aan de vormvoorschriften is voldaan, wor-

den de aanvraag en de toegezonden stukken na ontvangst teruggezonden aan de verzendende instantie, samen met het bericht van teruggave, overeenkomstig het modelformulier in de bijlage.

4. Een ontvangende instantie die een stuk ontvangt maar niet territoriaal bevoegd is voor de betekening of kennisgeving ervan, zendt het stuk, evenals de aanvraag, door aan de bevoegde ontvangende instantie in dezelfde lidstaat indien de aanvraag voldoet aan de in artikel 4, lid 3, bedoelde voorwaarden en stelt de verzendende instantie daarvan in kennis door middel van het modelformulier in de bijlage. De laatstgenoemde ontvangende instantie stelt de verzendende instantie op de in lid 1 beschreven wijze in kennis van de ontvangst.

Artikel 7

Betekening of kennisgeving van stukken

1. De ontvangende instantie zorgt voor de betekening of kennisgeving van het stuk, hetzij overeenkomstig het recht van de aangezochte lidstaat, hetzij in de specifieke, door de verzendende instantie gewenste vorm, mits deze verenigbaar is met het recht van die aangezochte lidstaat.

2. Alle handelingen ter betekening of kennisgeving van het stuk worden zo spoedig mogelijk verricht. In ieder geval deelt de ontvangende instantie, indien de betekening of de kennisgeving niet binnen een maand na de datum van ontvangst heeft kunnen plaatsvinden, dit mee aan de verzendende instantie door middel van het certificaat in het modelformulier in de bijlage, dat zal worden opgesteld onder de in artikel 10, lid 2, bedoelde voorwaarden. De termijn wordt berekend volgens het recht van de aangezochte lidstaat.

Artikel 8

Weigering van ontvangst van een stuk

1. De ontvangende instantie deelt degene voor wie het stuk is bestemd mee dat hij of zij kan weigeren het te betekenen of kennis te geven stuk in ontvangst te nemen indien het in een andere dan een van de volgende talen is gesteld:

- a) de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er verscheidende officiële talen in de aangezochte lidstaat zijn, de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht;
- b) een taal van de lidstaat van verzending die degene voor wie het stuk is bestemd, begrijpt.

2. Indien de ontvangende instantie ervan op de hoogte is gesteld dat de persoon voor wie het stuk is bestemd dit overeenkomstig lid 1 weigert in ontvangst te nemen, stelt

zij de verzendende instantie daar onmiddellijk van in kennis door middel van het in artikel 10 bedoelde certificaat en zendt zij de aanvraag en de stukken waarvan de vertaling gevraagd wordt terug.

Artikel 9

Datum van betekening of kennisgeving

1. Onverminderd artikel 8 is de datum van betekening of kennisgeving in de zin van artikel 7 de datum waarop de betekening of kennisgeving overeenkomstig het recht van de aangezochte lidstaat heeft plaatsgevonden.

2. Wanneer echter in het kader van een in de lidstaat van herkomst in te leiden of hangende procedure de betekening of kennisgeving van een stuk binnen een bepaalde termijn moet worden verricht, wordt de datum die ten aanzien van de aanvrager in aanmerking moet worden genomen, bepaald door het recht van deze lidstaat.

3. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving kan elke lidstaat verklaren dat hij de leden 1 en 2 van dit artikel niet toepast.

Artikel 10

Certificaat van betekening of kennisgeving en kopie van het betekende of kennisgegeven stuk

1. Wanneer alle formaliteiten met betrekking tot de betekening of kennisgeving van het stuk zijn verricht, wordt door middel van het modelformulier in de bijlage een certificaat betreffende de voltooiing van deze handelingen opgesteld; het wordt aan de verzendende instantie toegezonden en gaat in geval van toepassing van artikel 4, lid 5, vergezeld van een kopie van het stuk waarvan de betekening of kennisgeving is verricht.

2. Het certificaat wordt ingevuld in de officiële taal of een van de officiële talen van de lidstaat van herkomst of in een andere taal die de lidstaat van herkomst heeft meegedeeld te kunnen aanvaarden. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving doet elke lidstaat opgave van de officiële taal of talen van de Europese Unie, anders dan zijn eigen taal of talen, waarin het formulier wat hem betreft kan worden ingevuld.

Artikel 11

Kosten van betekening of kennisgeving

1. De betekening of kennisgeving van uit een lidstaat afkomstige gerechtelijke stukken geeft geen aanleiding tot betaling of terugbetaling van heffingen of kosten voor de diensten welke door de aangezochte lidstaat zijn verleend.

2. De aanvrager is gehouden de kosten te betalen of terug te betalen, veroorzaakt door:

- a) het optreden van een deurwaarder of van een volgens de wet van de aangezochte lidstaat bevoegde persoon,
- b) de inachtneming van een bijzondere vorm van betekening of kennisgeving.

Afdeling 2

Andere wijzen van verzending en betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken

Artikel 12

Toezending langs consulaire of diplomatieke weg

In buitengewone omstandigheden is elke lidstaat bevoegd gerechtelijke stukken langs consulaire of diplomatieke weg ter betekening of kennisgeving toe te zenden aan de krachtens artikel 2 of 3 aangewezen van een andere lidstaat.

Artikel 13

Betekening of kennisgeving door de zorg van diplomatieke of consulaire ambtenaren

1. Elke lidstaat is bevoegd de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken aan zich in een andere lidstaat bevindende personen rechtstreeks, zonder rechtsdwang, door de zorg van zijn diplomatieke of consulaire ambtenaren te doen verrichten.

2. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving, kan elke lidstaat verklaren dat hij zich tegen de uitoefening van deze bevoegdheid op zijn grondgebied verzet, tenzij van het stuk betekening of kennisgeving moet worden gedaan aan een onderdaan van de lidstaat van herkomst van dat stuk.

Artikel 14

Betekening of kennisgeving per post

1. Elke lidstaat is bevoegd de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken aan zich in een andere lidstaat bevindende personen rechtstreeks per post te doen verrichten.

2. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving of op enig ander tijdstip, kan elke lidstaat bepalen onder welke voorwaarden hij de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken per post aanvaardt.

Artikel 15

Rechtstreekse betekening of kennisgeving

1. Dit verdrag laat onverlet de bevoegdheid van iedere belanghebbende bij een rechtsgeding de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken rechtstreeks te doen verrichten door de deurwaarders, ambtenaren of andere bevoegde personen in de aangezochte lidstaat.

2. Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving kan elke lidstaat verklaren dat hij zich ertegen verzet dat op grondgebied de betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken overeenkomstig lid 1 wordt verricht.

TITEL III

BUITENGERECHTELIJKE STUKKEN

Artikel 16

Buitengerechtelijke stukken kunnen overeenkomstig de bepalingen van dit verdrag ter betekening of kennisgeving in een andere lidstaat worden verzonden.

TITEL IV

UITLEGGING DOOR HET HOF VAN JUSTITIE

Artikel 17

Het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen is bevoegd om uitspraken te doen over de uitlegging van dit verdrag, overeenkomstig de bepalingen van het bij akte van de Raad van de Europese Unie van 26 mei 1997 opgestelde protocol.

TITEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 18

Uitvoerend comité

1. Er wordt een comité opgericht dat tot taak heeft vraagstukken van algemene aard in verband met de toepassing van dit verdrag te behandelen.

2. Het comité komt ten minste eenmaal per jaar bijeen. Het komt voor de eerste maal bijeen zodra het verdrag overeenkomstig artikel 24, lid 4, tussen drie lidstaten van toepassing is. Het comité houdt toezicht op de werking van het verdrag en in het bijzonder op de doeltreffend-

heid van de krachtens artikel 2 aangewezen instanties en de praktische toepassing van artikel 3, onder c), en artikel 9. Het brengt hierover binnen drie jaar na zijn eerste vergadering en vervolgens om de vijf jaar bij de Raad verslag uit.

3. De taak van het comité bestaat voorts in:

- a) het opstellen en jaarlijks bijwerken van een handleiding met de door de lidstaten overeenkomstig artikel 2, lid 4, verstrekte gegevens;
- b) het opstellen van een lijst in de officiële talen van de Europese Unie van de stukken waarvan de betekening of kennisgeving in het kader van dit verdrag mogelijk is.

4. Het comité kan tevens voorstellen doen voor:

- a) het versnellen van de verzending en betekening of kennisgeving van stukken;
- b) aanpassingen in het modelformulier in de bijlage;
- c) het openen van onderhandelingen over de herziening van dit verdrag.

Artikel 19

Toepassing van de artikelen 15 en 16 van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1965

De artikelen 15 en 16 van het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke en in handelszaken zijn van toepassing met betrekking tot stukken die het geding inleiden of daarmee gelijk te stellen stukken welke in het kader van dit verdrag worden verzonden, op dezelfde wijze als deze artikelen van toepassing zijn op dergelijke documenten die in het kader van het Verdrag van 's-Gravenhage worden verzonden. Derhalve geldt de volgende regeling:

1. a) Wanneer een stuk dat het geding inleidt of een daarmee gelijk te stellen stuk ter betekening of kennisgeving overeenkomstig de bepalingen van dit verdrag naar een andere lidstaat moest worden gezonden en de verweerder niet is verschenen, houdt de rechter de beslissing aan totdat is gebleken dat:
 - i) hetzij van het stuk betekening of kennisgeving is gedaan met inachtneming van de in de wetgeving van de aangezochte lidstaat voorgeschreven vormen voor de betekening of kennisgeving van stukken die in dat land zijn opgemaakt en bestemd zijn voor zich op het grondgebied van dat land bevindende personen;

- ii) hetzij het stuk aan de verweerder in persoon of aan zijn woonplaats is afgegeven op een andere in dit verdrag geregelde wijze,

en dat de betekening of kennisgeving, respectievelijk de afgifte, zo tijdig is geschied dat de verweerder gelegenheid heeft gehad verweer te voeren.

- b) Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving is elke lidstaat bevoegd te verklaren dat zijn rechters in afwijking van het bepaalde onder a) een beslissing kunnen geven, ook als geen bewijs, hetzij van betekening of kennisgeving, hetzij van afgifte is ontvangen, indien aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan:

- i) het stuk is toegezonden op één van de in dit verdrag geregelde wijzen;
- ii) sedert het tijdstip van toezending van het stuk is een termijn verlopen die door de rechter voor elk afzonderlijk geval wordt vastgesteld, doch die ten minste zes maanden zal bedragen;
- iii) in weerwil van alle redelijke inspanningen die daartoe bij de bevoegde autoriteiten van de aangezochte staat zijn aangewend, kon geen bewijs worden verkregen.

- c) Het bepaalde onder a) en b) belet niet dat door de rechter in spoedeisende gevallen voorlopige of bewarende maatregelen kunnen worden genomen.

2. a) Wanneer een stuk dat het geding inleidt of een daarmee gelijk te stellen stuk ter betekening of kennisgeving overeenkomstig de bepalingen van dit verdrag naar een andere lidstaat moest worden gezonden en de verweerder bij verstek werd veroordeeld, kan de rechter, indien de termijn waarbinnen een rechtsmiddel had moeten worden aangewend is verstreken, de gedaagde een nieuwe termijn toestaan waarbinnen hij het rechtsmiddel alsnog kan aanwenden, mits is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- i) de verweerder heeft niet de gelegenheid gehad zich te verweren of een rechtsmiddel aan te wenden, doordat het stuk respectievelijk de beslissing hem, buiten zijn schuld, niet tijdig heeft bereikt;
- ii) de grieven van de verweerder zijn, naar het aanvankelijke oordeel van de rechter, niet van elke grond ontbloot.

- b) Een verzoek om verlening van een nieuwe termijn voor het aanwenden van een rechtsmiddel is slechts ontvankelijk indien het is ingediend binnen

een redelijke termijn na het tijdstip waarop de verweerder van de beslissing kennis heeft gekregen.

- c) Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving kan elke lidstaat verklaren dat het verzoek niet ontvankelijk is, indien het is ingediend na het verstrijken van een in die verklaring genoemde termijn, die echter niet korter mag zijn dan één jaar te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is gegeven.
- d) Het gestelde onder a), b) en c) is niet van toepassing op beslissingen betreffende de staat van personen.

Artikel 20

Verband met andere overeenkomsten of regelingen

- Dit verdrag laat onverlet bestaande of toekomstige overeenkomsten of regelingen tussen twee of meer lidstaten die bepalingen bevatten inzake bij dit verdrag geregelde aangelegenheden en die voldoen aan de in artikel K.7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie genoemde voorwaarden.
- Door de lidstaten wordt aan de depositaris van dit verdrag:
 - een kopie gezonden van de in lid 1 bedoelde overeenkomsten of regelingen;
 - mededeling gedaan van elke opzegging van deze overeenkomsten of regelingen.

Artikel 21

Rechtshulp

Artikel 23 van het Verdrag van 17 juli 1905 betreffende de burgerlijke rechtsvordering, artikel 24 van het Verdrag van 1 maart 1954 betreffende de burgerlijke rechtsvordering en artikel 13 van het Verdrag van 25 oktober 1980 inzake de toegang tot de rechter in internationale gevallen blijven onverminderd van toepassing tussen de lidstaten welke partij zijn bij die verdragen.

Artikel 22

Bescherming van verzonden gegevens

- Gegevens, waaronder met name begrepen persoonsgegevens, die krachtens dit verdrag worden verzonden, worden door de ontvangende instantie alleen gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn verzonden.
- De ontvangende instanties beschermen de vertrouwelijkheid van die gegevens overeenkomstig hun nationale wetgeving.

3. De leden 1 en 2 laten onverlet dat de toepasselijke nationale wetgeving degenen wier gegevens het betreft, in staat stelt om geïnformeerd te worden omtrent het gebruik van overeenkomstig dit verdrag verzonden gegevens.

Artikel 23

Voorbehouden

- Op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving kan elke lidstaat verklaren een of meer van de voorbehouden te maken die zijn genoemd in
 - artikel 2, lid 3;
 - artikel 9, lid 3;
 - artikel 13, lid 2;
 - artikel 15, lid 2.
- Er kunnen geen andere voorbehouden worden gemaakt dan die welke uitdrukkelijk zijn genoemd in dit verdrag.
- Een lidstaat kan op elk tijdstip een voorbehoud intrekken. Het voorbehoud vervalt 90 dagen na kennisgeving van de intrekking ervan.

Artikel 24

Aanneming en inwerkingtreding

- Dit verdrag wordt door de lidstaten aangenomen overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke procedures.
- De lidstaten geven de depositaris kennis van de voltooiing van de grondwettelijke procedures voor de aanneming van dit verdrag.
- Dit verdrag treedt in werking 90 dagen na de in lid 2 bedoelde kennisgeving door de lidstaat die als laatste deze handeling verricht.
- Tot de inwerkingtreding van dit verdrag kan elke lidstaat op het tijdstip van de in lid 2 bedoelde kennisgeving of op enig later tijdstip verklaren dat het verdrag, met uitzondering van artikel 17, wat hem betreft van toepassing is in zijn betrekkingen met de lidstaten die dezelfde verklaring hebben afgelegd. Deze verklaringen zijn van toepassing 90 dagen nadat zij zijn nedergelegd.

*Artikel 25***Toetreding**

1. Dit verdrag staat open voor toetreding door elke staat die lid wordt van de Europese Unie.

2. De tekst van dit verdrag in de taal of de talen van de toetredende lidstaat, door de Raad van de Europese Unie opgesteld, is authentiek.

3. De akten van toetreding worden bij de depositaris nedergelegd.

4. Dit verdrag treedt voor elke toetredende lidstaat in werking 90 dagen na de nederlegging van zijn akte van toetreding of, indien het verdrag bij het verstrijken van de bovenvermelde periode van 90 dagen nog niet in werking is getreden, op de datum van inwerkingtreding ervan.

5. Indien dit verdrag op het tijdstip van de nederlegging van hun akte van toetreding nog niet in werking is getreden, is artikel 24, lid 4, op de toetredende lidstaten van toepassing.

*Artikel 26***Wijzigingen**

1. Door elke lidstaat die partij bij dit verdrag is of door de Commissie kunnen wijzigingen in dit verdrag worden voorgesteld. Elk wijzigingsvoorstel wordt aan de depositaris toegezonden, die het aan de Raad meedeelt.

2. De wijzigingen worden vastgesteld door de Raad, die de aanneming daarvan door de lidstaten, overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke regels, aanbeveelt.

3. De aldus vastgestelde wijzigingen treden in werking volgens de bepalingen van artikel 24, lid 3.

4. Onverminderd de leden 1, 2 en 3, kan het formulier in de bijlage worden gewijzigd bij besluit van de Raad op voorstel van het uitvoerend comité overeenkomstig artikel 18, lid 4, onder b), van elke lidstaat die partij is bij het verdrag of van de Commissie.

*Artikel 27***Depositaris en bekendmaking**

1. De Secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie is de depositaris van dit verdrag.

2. De depositaris maakt in het Publicatieblad het volgende bekend:

- a) de aannemingen en toetredingen;
- b) de datum waarop dit verdrag in werking treedt;
- c) de datum met ingang waarvan dit verdrag tussen drie lidstaten van toepassing is;
- d) de verklaringen bedoeld in artikel 2, leden 1 en 2, artikel 3, artikel 4, lid 3, artikel 10, lid 2, artikel 14, lid 2, artikel 19, punt 1, onder b), en punt 2, onder c), en artikel 24, lid 4;
- e) de voorbehouden en de intrekking ervan als bedoeld in artikel 23, lid 1.

En fe de lo cual los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Protocolo.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Protokoll gesetzt.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από το παρόν πρωτόκολλο.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-síithe a lámh leis an bPrótacal seo.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente protocollo.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Protocol hebben gesteld.

Em fé do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no presente protocolo.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Till bevis härpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll.

Hecho en Bruselas, el veintiséis de mayo de mil novecientos noventa y siete, en un ejemplar único, en lenguas alemana, inglesa, danesa, española, finesa, francesa, griega, irlandesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, cuyos textos son igualmente auténticos y que será depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo de la Unión Europea.

Udfærdiget i Bruxelles, den seksogtyvende maj nitten hundrede og syvoghalvfems, i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, hvilke tekster alle har samme gyldighed og er deponeret i arkiverne i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.

Geschehen zu Brüssel am sechszwanzigsten Mai neunzehnhundertsiebenundneunzig in einer Urschrift in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, irischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, schwedischer und spanischer Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist; die Urschrift wird im Archiv des Generalsekretariats des Rates der Europäischen Union hinterlegt.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι έξι Μαΐου χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά, σε ένα μόνο αντίτυπο, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά και κατατίθενται στα αρχεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Done at Brussels, on the twenty-sixth day of May in the year one thousand nine hundred and ninety-seven, in a single original, in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic, such original remaining deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.

Fait à Bruxelles, le vingt-six mai mil neuf cent quatre-vingt-dix-sept, en un exemplaire unique, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, irlandaise, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, tous ces textes faisant également foi, exemplaire qui est déposé dans les archives du Secrétariat général du Conseil de l'Union européenne.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an séú lá is fiche de Bhealtaine sa bhliain míle naoi gcéad nócha a seacht, i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Danmhairgis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, san Ollainnis, sa Phortaingéilis, sa Spáinnis agus sa tSualainnis agus comhúdarás ag na téacsanna i ngach ceann de na teangacha sin; déanfar an scríbhinn bhunaidh sin a thaisceadh i gcartlann Ardrúnaíocht Chomhairle an Aontais Eorpaigh.

Fatto a Bruxelles, addì ventisei maggio millenovecentonovantasette, in unico esemplare in lingua danese, finlandese, francese, greca, inglese, irlandese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, i testi di ciascuna di queste lingue facenti ugualmente fede, esemplare depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio dell'Unione europea.

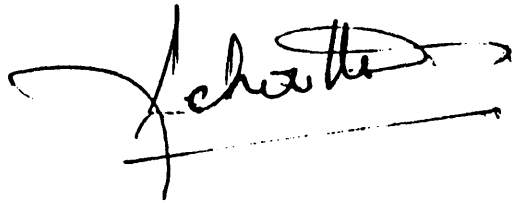
Gedaan te Brussel, de zesentwintigste mei negentienhonderd zevenennegentig, in één exemplaar in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, dat wordt neergelegd in het archief van het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.

Feito em Bruxelas, em vinte e seis de Maio de mil novecentos e noventa e sete, em exemplar único, nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, irlandesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé todos os textos, depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho da União Europeia.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäkuudentena päivänä toukokuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäseitsemän yhtenä ainoana kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä kaikkien näiden tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.

Utfärdat i Bryssel den tjugosjätte maj nittonhundra nitiosju i ett enda exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska, varvid alla texter är lika giltiga, och deponerat i arkiven vid generalsekretariatet för Europeiska unionens råd.

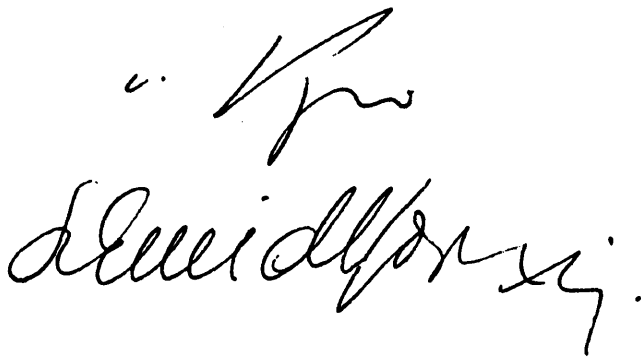
Pour le gouvernement du royaume de Belgique
Voor de regering van het Koninkrijk België
Für die Regierung des Königreichs Belgien

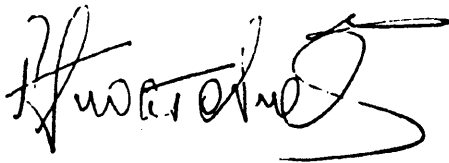
For regeringen for Kongeriget Danmark

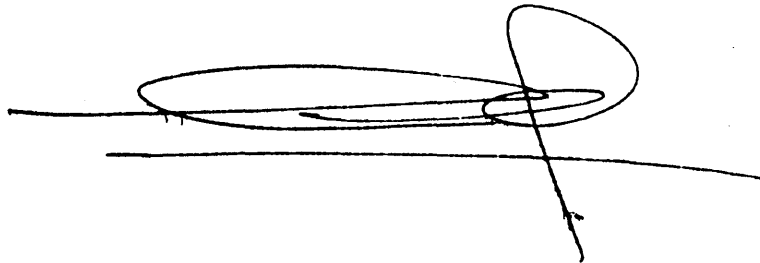
Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

Για την κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por el Gobierno del Reino de España

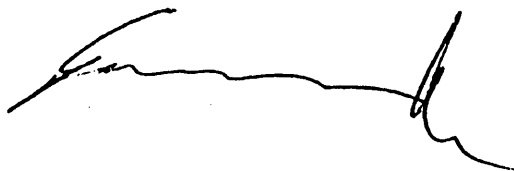
Pour le gouvernement de la République française

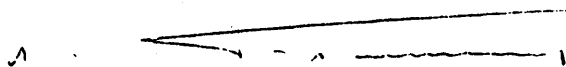
Thar ceann Rialtas na hÉireann
For the Government of Ireland

Mervyn Taylor

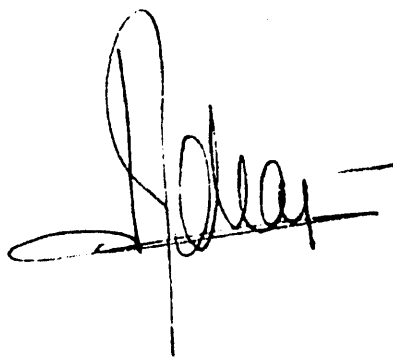
Per il governo della Repubblica italiana

Pour le gouvernement du grand-duché de Luxembourg

Voor de regering van het Koninkrijk der Nederlanden

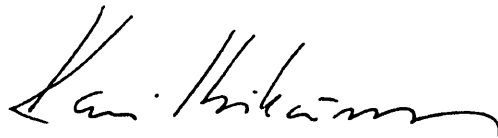
Für die Regierung der Republik Österreich

Manfred Weber

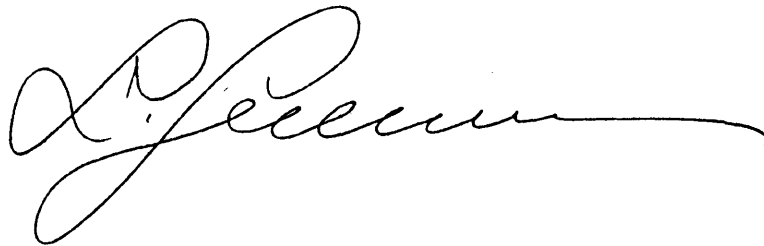
Pelo Governo da República Portuguesa

Suomen hallituksen puolesta
På finska regeringens vägnar

På Konungariket Sverige vägnar

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

BIJLAGE

Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

(Nederlands, neerlandés, nederlandsk, Niederländisch, ελληνικά, Dutch, néerlandais, olandese, neerlandés, hollanti, nederländska)

**AANVRAAG OM BETEKENING OF KENNISGEVING VAN STUKKEN
(Artikel 4, lid 3, van het verdrag)**

Referentie nr.

(*) Facultatief

1. VERZENDENDE INSTANTIE

- 1.1. Naam:
- 1.2. Adres: 1.2.1. straat + nummer: 1.2.3. land:
 1.2.2. plaats + postcode:
- 1.3. Telefoon: 1.4. Fax (*): 1.5. E-Mail (*):

2. ONTVANGENDE INSTANTIE

- 2.1. Naam:
- 2.2. Adres: 2.2.1. straat + nummer: 2.2.3. land:
 2.2.2. plaats + postcode:
- 2.3. Telefoon: 2.4. Fax (*): 2.5. E-Mail (*):

3. AANVRAGER

- 3.1. Naam:
- 3.2. Adres: 3.2.1. straat + nummer: 3.2.3. land:
 3.2.2. plaats + postcode:
- 3.3. Telefoon (*): 3.4. Fax (*): 3.5. E-Mail (*):

4. GEADRESSEERDE

- 4.1. Naam:
- 4.2. Adres: 4.2.1. straat + nummer: 4.2.3. land:
 4.2.2. plaats + postcode:
- 4.3. Telefoon (*): 4.4. Fax (*): 4.5. E-Mail (*):
- 4.6. Persoonlijk identificatienummer, socialezekerheidsnummer, organisatienummer of gelijkwaardig kenmerk (*):

5. WIJZE VAN BETEKENING OF KENNISGEVING

- 5.1. Volgens de wet van de aangezochte lidstaat
- 5.2. Op de volgende bijzondere wijze:
- 5.2.1. Indien deze wijze onverenigbaar is met de wet van de aangezochte lidstaat, moet van het/de stuk(ken) betekening of kennisgeving plaatsvinden in overeenstemming met die wet:
- 5.2.1.1. Ja
- 5.2.1.2. Neen

6. STUK WAARVAN BETEKENING OF KENNISGEVING MOET PLAATSVINDEN

- a) 6.1. Soort stuk
- 6.1.1. Gerechtelijk
- 6.1.1.1. procesinleidend stuk 6.1.1.3. hoger beroep, cassatie, verzet
- 6.1.1.2. rechterlijke beslissing 6.1.1.4. overige:
- 6.1.2. Buitengerechtelijk
- b) 6.2. In het stuk genoemde datum of uiterste termijn (*):
- c) 6.3. Taal van het stuk
- 6.3.1. origineel: D EN DK ES FIN FR GR I NL P S
- Andere:
- 6.3.2. vertaling (*): D EN DK ES FIN FR GR I NL P S
- Andere:
- d) 6.4. Aantal bijgevoegde documenten:

7. TERUGZENDING VAN EEN KOPIE VAN HET STUK MET HET CERTIFICAAT (Artikel 4, lid 5, van het verdrag)

- 7.1. Ja (in dit geval moet het stuk waarvan betekening of kennisgeving moet plaatsvinden in tweevoud worden toegezonden)
- 7.2. Neen

1. Op grond van artikel 7, lid 2, van het verdrag dient u zo spoedig mogelijk het nodige te doen voor de betekening of kennisgeving van het stuk. Indien de betekening of kennisgeving echter niet binnen een maand na ontvangst kan plaatsvinden, moet u deze instantie daarvan met het in punt 13 bedoelde certificaat in kennis stellen.

2. Indien u niet kunt voldoen aan deze aanvraag om betekening of kennisgeving met behulp van de toegezonden informatie of stukken, dient u op grond van artikel 6, lid 2, van het verdrag langs de snelst mogelijke weg contact op te nemen met deze instantie om de ontbrekende informatie of stukken te verkrijgen.

Gedaan te(plaats),(datum)

Ondertekening en/of stempel:

Referentienummer van de ontvangende instantie:

BEVESTIGING VAN ONTVANGST
(Artikel 6, lid 1, van het verdrag)

Deze bevestiging moet zo spoedig mogelijk na ontvangst van het stuk, doch in ieder geval binnen zeven dagen na ontvangst, langs de snelst mogelijke weg worden toegezonden.

8. DATUM VAN ONTVANGST:

Gedaan te (plaats), (datum)

Ondertekening en/of stempel:

VERKLARING VAN TERUGZENDING VAN AANVRAAG EN STUK
(Artikel 6, lid 3, van het verdrag)

Aanvraag en stuk moeten na ontvangst worden teruggezonden.

9. REDEN VOOR TERUGZENDING:

9.1. De aanvraag valt duidelijk buiten het toepassingsgebied van het verdrag:

9.1.1. het stuk heeft geen betrekking op een burgerlijke of handelszaak

9.1.2. de betekening of kennisgeving vindt niet plaats vanuit een lidstaat naar een andere lidstaat

9.2. Betekening of kennisgeving kan niet plaatsvinden omdat niet voldaan is aan de vormvoorschriften:

9.2.1. vermeldingen zijn niet goed leesbaar

9.2.2. de taal waarmee het formulier is ingevuld, is onjuist

9.2.3. het ontvangen stuk is geen eensluitend afschrift

9.2.4. andere (bijzonderheden vermelden a.u.b.):

9.3. De wijze van betekening of kennisgeving is onverenigbaar met de wet van die lidstaat (artikel 7, lid 1, van het verdrag)

Gedaan te (plaats), (datum)

Ondertekening en/of stempel:

VERKLARING VAN DOORZENDING VAN AANVRAAG EN STUK NAAR DE JUISTE ONTVANGENDE INSTANTIE
(Artikel 6, lid 4, van het verdrag)

Aanvraag en stuk zijn doorgezonden aan de volgende ontvangende instantie, die de territoriale bevoegdheid bezit voor betekening of kennisgeving:

10.1. NAAM OF TITEL:

10.2. Adres: 10.2.1. straat + nummer/postbus:

 10.2.2. plaats + postcode: 10.2.3. land:

10.3. Telefoon: 10.4. Fax (*): 10.5. E-Mail (*):

Gedaan te (plaats), (datum)

Ondertekening en/of stempel:

Referentienummer van de juiste ontvangende instantie:

VERKLARING VAN ONTVANGST VAN DE JUISTE ONTVANGENDE INSTANTIE AAN DE VERZENDENDE INSTANTIE
(Artikel 6, lid 4, van het verdrag)

Deze verklaring moet zo spoedig mogelijk na ontvangst van het stuk, doch in ieder geval binnen zeven dagen na ontvangst, langs de snelst mogelijke weg worden toegezonden.

11. DATUM VAN ONTVANGST:

Gedaan te (plaats), (datum)

Ondertekening en/of stempel:

**CERTIFICAAT VAN BETEKENING OF KENNISGEVING DAN WEL NIET-BETEKENING
OF NIET-KENNISGEVING VAN STUKKEN
(Artikel 10 van het verdrag)**

De betekening of kennisgeving dient zo spoedig mogelijk plaats te vinden. Indien de betekening of kennisgeving niet binnen een maand na ontvangst heeft kunnen plaatsvinden, moet de ontvangende instantie de verzendende instantie daarvan in kennis stellen (overeenkomstig artikel 7, lid 2, van het verdrag).

12. **VOLTOOIING VAN BETEKENING OF KENNISGEVING**

a) 12.1. Datum en plaats van betekening of kennisgeving:

b) 12.2. Het stuk is

A. 12.2.1. betekend of kennis gegeven in overeenstemming met de wet van de aangezochte lidstaat, namelijk

12.2.1.1. afgegeven aan

12.2.1.1.1. de geadresseerde persoonlijk

12.2.1.1.2. een andere persoon

12.2.1.1.2.1. Naam:

12.2.1.1.2.2. Adres:

12.2.1.1.2.2.1. straat + nummer:

12.2.1.1.2.2.2. plaats + postcode: 12.2.1.1.2.2.3. land:

12.2.1.1.2.3. Betrekking tot de geadresseerde:

familie werknemer andere

12.2.1.1.3. het huisadres van de geadresseerde

12.2.1.2. per post bezorgd

12.2.1.2.1. zonder ontvangstbevestiging

12.2.1.2.2. met de bijgevoegde ontvangstbevestiging

12.2.1.2.2.1. van de geadresseerde

12.2.1.2.2.2. van een andere persoon

12.2.1.2.2.2.1. Naam:

12.2.1.2.2.2.2. Adres:

12.2.1.2.2.2.2.1. straat + nummer:

12.2.1.2.2.2.2.2. plaats + postcode: 12.2.1.2.2.2.2.3. land:

12.2.1.2.2.2.3. Betrekking tot de geadresseerde:

familie werknemer andere

12.2.1.3. andere wijze (omschrijven a.u.b.):

B. 12.2.2. op de volgende bijzondere wijze betekend of kennisgegeven (omschrijven a.u.b.):

c) 12.3. Aan de geadresseerde van het stuk is [mondeling] [schriftelijk] megedeeld dat hij of zij het stuk mag weigeren indien het niet gesteld is in een officiële taal van de plaats van betekening of kennisgeving of in een officiële taal van de staat van toezending die hij of zij begrijpt.

13. **MEDEDELING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 7, LID 2**

De betekening of kennisgeving van het stuk heeft niet binnen een maand na de datum van ontvangst kunnen plaatsvinden.

14. **WEIGERING VAN HET STUK**

De geadresseerde heeft het stuk in verband met de gebruikte taal geweigerd. De stukken zijn bij dit certificaat gevoegd.

15. **REDEN VOOR DE NIET-BETEKENING OF NIET-KENNISGEVING VAN HET STUK**

15.1. Adres onbekend

15.2. Geadresseerde onvindbaar

15.3. Stuk kon niet worden betekend of kennisgegeven voor de punt 6.2 genoemde datum of uiterste termijn

15.4. Andere (nader vermelden a.u.b.):

De stukken zijn bij dit certificaat gevoegd.

Gedaan te (plaats) (datum)

Ondertekening en/of stempel:

AKTE VAN DE RAAD

van 26 mei 1997

tot vaststelling van het protocol betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

(97/C 261/02)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, inzonderheid op artikel K.3, lid 2, onder c),

Gezien op artikel 17 van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken,

Overwegende dat artikel K.3, lid 2, onder c), van het Verdrag betreffende de Europese Unie erin voorziet dat in overeenkomsten die zijn opgesteld op grond van artikel K.3 kan worden bepaald dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is om de bepalingen van die overeenkomsten uit te leggen volgens regelingen die in die overeenkomsten kunnen worden omschreven,

Na bestudering van de standpunten van het Europees Parlement⁽¹⁾ naar aanleiding van een raadpleging door het voorzitterschap overeenkomstig artikel K.6 van het Verdrag,

BESLUIT dat het protocol, waarvan de tekst is aangehecht en dat heden door de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten wordt ondertekend, is vastgesteld,

BEVEELT AAN dat de lidstaten het protocol overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke regels aannemen.

Gedaan te Brussel, 26 mei 1997.

Voor de Raad

De Voorzitter

W. SORGDRAGER

⁽¹⁾ Advies van 11 april 1997 (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

PROTOCOL,

opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

DE HOGE OVEREENKOMSTSLUITENDE PARTIJEN bij dit protocol, lidstaten van de Europese Unie,

GELET OP de akte van de Raad van de Europese Unie van 26 mei 1997,

GELET OP artikel 17 van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, waarin is bepaald dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is om uitspraken te doen over de uitlegging van dit Verdrag,

VERLANGEND de voorwaarden vast te stellen waaronder het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is om uitspraken te doen over vragen betreffende de uitlegging van het verdrag en van dit protocol,

HEBBEN OVEREENSTEMMING BEREIKT omtrent de volgende bepalingen:

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 17 van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, hierna te noemen het verdrag, is het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd om onder de in dit protocol vastgestelde voorwaarden uitspraken te doen over de uitlegging van het verdrag en van dit protocol.

Artikel 2

1. De volgende rechterlijke instanties kunnen aan het Hof van Justitie verzoeken om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over een vraag van uitlegging:

a) de hierna genoemde hoogste rechterlijke instanties van de lidstaten:

- in België: het Hof van Cassatie (la Cour de cassation) en de Raad van State (le Conseil d'État),
- in Denemarken: Højesteret,
- in Duitsland: die Obersten Gerichthöfe des Bundes,
- in Griekenland: τα Ανώτατα δικαστήρια,
- in Spanje: el Tribunal Supremo,

— in Frankrijk: la Cour de cassation alsmede le Conseil d'État,

— in Ierland: the Supreme Court,

— in Italië: La Corte suprema di cassazione alsmede il Consiglio di Stato,

— in Luxemburg: La Cour supérieure de justice siégeant comme Cour de cassation,

— in Nederland: de Hoge Raad,

— in Oostenrijk: das Oberste Gerichtshof, das Verwaltungsverfahrenshof en das Verfassungsgerichtshof,

— in Portugal: o Supremo Tribunal de Justiça en o Supremo Tribunal Administrativo,

— in Finland: korkein oikeus/högsta domstolen alsmede korkein hallinto-oikeus/högsta förvaltningsdomstolen,

— in Zweden: Hösta domstolen, Regeringsrätten, Arbetsdomstolen alsmede Marknadsdomstolen,

— in het Verenigd Koninkrijk: the House of Lords;

b) de rechterlijke instanties van de lidstaten, wanneer zij recht spreken in hoger beroep.

2. Op verzoek van de betrokken lidstaat kan de lijst van de hoogste rechterlijke instanties van de lidstaten in lid 1, onder a), bij een besluit van de Raad van de Europese Unie worden gewijzigd.

Artikel 3

1. Indien een vraag van uitlegging wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een rechterlijke instantie genoemd in artikel 2, lid 1, onder a), is deze instantie, indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis, gehouden het Hof van Justitie te verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen.

2. Indien een dergelijke vraag wordt opgeworpen voor een in artikel 2, lid 1, onder b), genoemde rechterlijke instantie, kan deze instantie, onder de in lid 1 bepaalde voorwaarden, het Hof van Justitie verzoeken hierover uitspraak te doen.

Artikel 4

1. De bevoegde autoriteit van een lidstaat kan aan het Hof van Justitie verzoeken zich uit te spreken over een vraag van uitlegging, indien de door de rechterlijke instanties van deze staat gegeven beslissingen in strijd zijn met de door het Hof van Justitie of in een uitspraak van een rechterlijke instantie van een andere lidstaat, genoemd in artikel 2, lid 1, onder a) en b), gegeven uitlegging, indien deze lidstaat partij is bij het protocol. De bepalingen van dit lid zijn slechts van toepassing op uitspraken die kracht van gewijsde hebben gekregen.

2. De door het Hof van Justitie naar aanleiding van een dergelijke vraag gegeven uitlegging heeft geen gevolg ten aanzien van de uitspraken ter gelegenheid waarvan het Hof om uitlegging is verzocht.

3. De procureurs-generaal bij de Hoven van Cassatie van de lidstaten of elke andere door een lidstaat aangewezen autoriteit zijn bevoegd zich met een verzoek om uitlegging als bedoeld in lid 1 tot het Hof van Justitie te wenden.

4. De griffier van het Hof van Justitie geeft kennis van de vraag aan de lidstaten, aan de Commissie en aan de Raad van de Europese Unie, die het recht hebben binnen twee maanden, te rekenen vanaf deze kennisgeving, bij het Hof memories of schriftelijke opmerkingen in te dienen.

5. De in het onderhavige artikel omschreven procedure geeft geen aanleiding tot inning noch tot vergoeding van kosten of uitgaven.

Artikel 5

Het protocol betreffende het statuut van het Hof van Justitie en het reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie zijn van toepassing.

Artikel 6

Ten aanzien van het onderhavige protocol kan geen enkel voorbehoud worden gemaakt.

Artikel 7

1. Dit protocol wordt door de lidstaten aangenomen overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen.

2. De lidstaten stellen de depositaris in kennis van de voltooiing van de procedures die overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen vereist zijn voor de aanneming van dit protocol.

3. Dit protocol treedt in werking 90 dagen na de in lid 2 beoogde kennisgeving door de derde staat, lid van de Europese Unie op de datum van aanneming door de Raad van de akte tot opstelling van dit protocol, die deze formaliteit vervult. Het treedt evenwel ten vroegste gelijktijdig met het verdrag in werking.

Artikel 8

1. Elke staat die lid wordt van de Europese Unie kan tot dit protocol toetreden.

2. De akten van toetreding worden nedergelegd bij de depositaris.

3. Bij de nederlegging van de akte van toetreding geeft elke toetredende lidstaat aan welke van zijn hoogste rechterlijke instantie of instanties bevoegd zal of zullen zijn om het Hof van Justitie te verzoeken om bij wijze van prejudiciële beslissing een uitspraak te doen over een vraag van uitlegging overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, lid 1, onder a).

4. Vóór datum waarop dit protocol voor de toetredende lidstaat in werking treedt, stelt de Raad overeenkomstig artikel 2, lid 2, wijzigingen vast in de lijst van hoogste rechterlijke instanties van artikel 2, lid 1, onder a).

5. De door de Raad van de Europese Unie vastgestelde tekst van dit protocol in de taal of de talen van de toetredende lidstaat is authentiek.

6. Dit protocol treedt voor de toetredende lidstaat in werking 90 dagen na de datum van nederlegging van zijn toetredingsakte, of op de datum van inwerkingtreding van dit protocol indien dit na afloop van genoemde periode van 90 dagen nog niet in werking is getreden.

Artikel 9

1. Onverminderd artikel 2, lid 2, en artikel 8, lid 4, kunnen wijzigingen in het protocol worden voorgesteld door elke lidstaat die partij bij dit protocol is of door de Commissie. Elk wijzigingsvoorstel wordt aan de depositaris toegezonden, die het aan de Raad mededeelt.
2. De wijzigingen worden vastgesteld door de Raad, die de aanneming daarvan door de lidstaten, overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke regels, aanbeveelt.

3. De aldus vastgestelde wijzigingen treden in werking volgens de bepalingen van artikel 7.

Artikel 10

1. De secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie is depositaris van dit protocol.
2. De depositaris maakt de kennisgevingen, akten of mededelingen in verband met dit protocol bekend in het *Publicatieblad*.

En fe de lo cual los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Protocolo.

Til bekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Protokoll gesetzt.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από το παρόν πρωτόκολλο.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-síithe a lámh leis an bPrótacal seo.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente protocollo.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevolmachtigden hun handtekening onder dit Protocol hebben gesteld.

Em fé do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no presente protocolo.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Till bevis härpå har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll.

Hecho en Bruselas, el veintiséis de mayo de mil novecientos noventa y siete, en un ejemplar único, en lenguas alemana, inglesa, danesa, española, finesa, francesa, griega, irlandesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, cuyos textos son igualmente auténticos y que será depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo de la Unión Europea.

Udfærdiget i Bruxelles, den seksogtyvende maj nitten hundrede og syvoghalvfems, i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, hvilke tekster alle har samme gyldighed og er deponeret i arkiverne i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.

Geschehen zu Brüssel am sechsundzwanzigsten Mai neunzehnhundertsiebenundneunzig in einer Urschrift in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, irischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, schwedischer und spanischer Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist; die Urschrift wird im Archiv des Generalsekretariats des Rates der Europäischen Union hinterlegt.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι έξι Μαΐου χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά, σε ένα μόνο αντίτυπο, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά και κατατίθενται στα αρχεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Done at Brussels, on the twenty-sixth day of May in the year one thousand nine hundred and ninety-seven, in a single original, in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic, such original remaining deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.

Fait à Bruxelles, le vingt-six mai mil neuf cent quatre-vingt-dix-sept, en un exemplaire unique, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, irlandaise, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, tous ces textes faisant également foi, exemplaire qui est déposé dans les archives du Secrétariat général du Conseil de l'Union européenne.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an séú lá is fiche de Bhealtaine sa bhliain míle naoi gcéad nócha a seacht, i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Danmhairgis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, san Ollainnis, sa Phortaingéilis, sa Spáinnis agus sa tSualainnis agus comhúdarás ag na téacsanna i ngach ceann de na teangacha sin; déanfar an scríbhinn bhunaidh sin a thaisceadh i gcartlann Ardrúnaíocht Chomhairle an Aontais Eorpaigh.

Fatto a Bruxelles, addì ventisei maggio millenovecentonovantasette, in unico esemplare in lingua danese, finlandese, francese, greca, inglese, irlandese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, i testi di ciascuna di queste lingue facenti ugualmente fede, esemplare depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio dell'Unione europea.

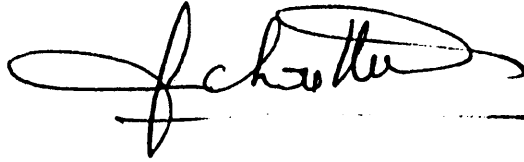
Gedaan te Brussel, de zesentwintigste mei negentienhonderd zevenennegentig, in één exemplaar in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, dat wordt neergelegd in het archief van het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.

Feito em Bruxelas, em vinte e seis de Maio de mil novecentos e noventa e sete, em exemplar único, nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, irlandesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé todos os textos, depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho da União Europeia.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmentenäküudentenä päivänä toukokuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäseitsemän yhtenä ainoana kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä kaikkien näiden tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.

Utfärdat i Bryssel den tjugosjätte maj nittonhundra nittiosju i ett enda exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska, varvid alla texter är lika giltiga, och deponerat i arkiven vid generalsekretariatet för Europeiska unionens råd.

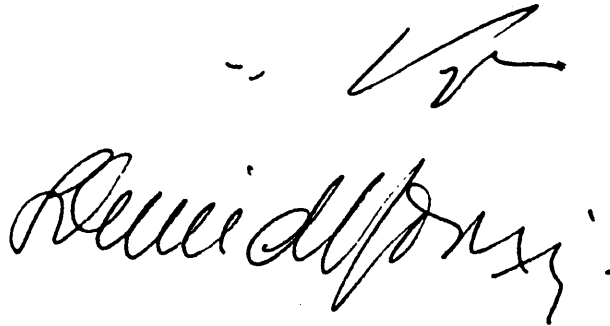
Pour le gouvernement du royaume de Belgique
Voor de regering van het Koninkrijk België
Für die Regierung des Königreichs Belgien

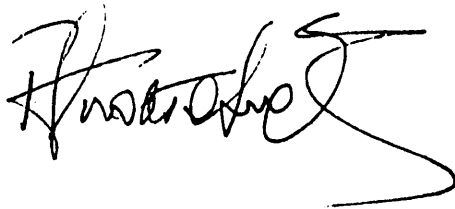
For regeringen for Kongeriget Danmark

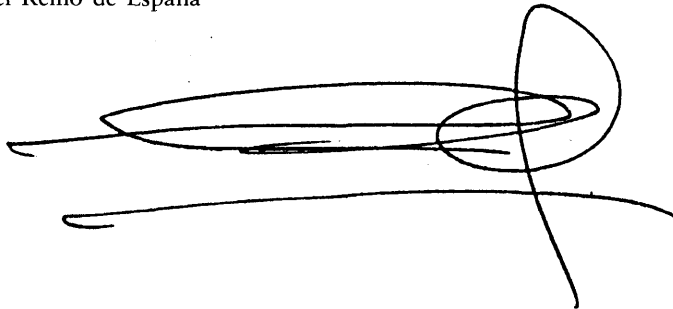
Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

Για την κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

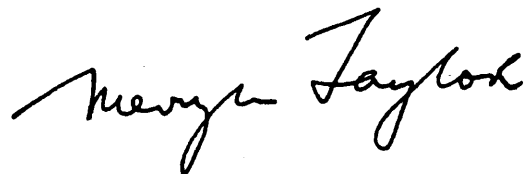
Por el Gobierno del Reino de España

Pour le gouvernement de la République française

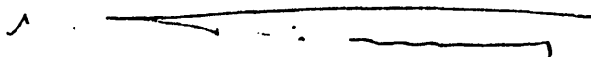
Thar ceann Rialtas na hÉireann
For the Government of Ireland

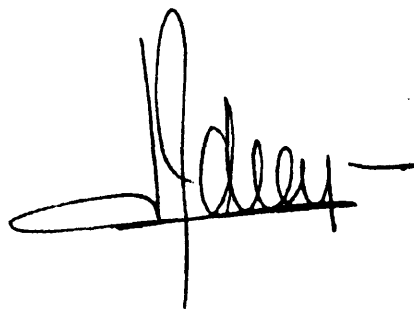
Per il governo della Repubblica italiana

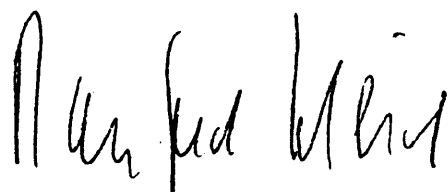
Pour le gouvernement du grand-duché de Luxembourg

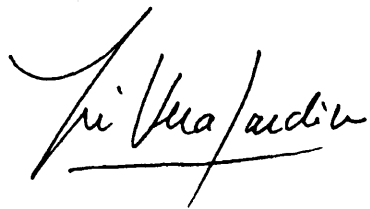
Voor de regering van het Koninkrijk der Nederlanden

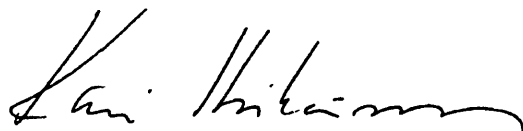
Für die Regierung der Republik Österreich

Pelo Governo da República Portuguesa

Suomen hallituksen puolesta
På finska regeringens vägnar

På Konungariket Sveriges vägnar

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

TOELICHTEND VERSLAG

over het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

(Door de Raad op 26 juni 1997 goedgekeurde tekst)

(97/C 261/03)

INLEIDING

1. Met de verdragen van de Europese Unie betreffende de gerechtelijke samenwerking in civiele zaken wordt beoogd een juridische ruimte te creëren waarin rechtzoekenden hun rechten kunnen laten gelden met dezelfde waarborgen als voor de rechtbanken van hun land.

Snelle procedures en rechtszekerheid zijn in dit verband essentiële eisen, op een moment waarop de ontwikkeling van hun onderlinge contacten, evenzeer in het privéleven als in het kader van economische en culturele betrekkingen, onvermijdelijk leidt tot een toename van het aantal geschillen.

De toezending tussen lidstaten van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of handelszaken, met name voor betekening of kennisgeving, is een onontbeerlijke schakel voor het goede verloop van een procedure en moet kunnen plaatsvinden in bevredigende omstandigheden.

2. De Raad van Ministers van Justitie van 29 en 30 oktober 1993 heeft een groep Vereenvoudiging toezending van stukken opdracht gegeven een instrument uit te werken waarmee de procedures voor de toezending van stukken tussen de lidstaten kunnen worden vereenvoudigd en versneld. Bij bestudering van de antwoorden op de vragenlijst die in april 1992 onder het Portugese voorzitterschap was opgesteld, in samenwerking met Nederland en het Verenigd Koninkrijk, was namelijk gebleken dat het systeem complex, heteroog en te weinig doelmatig was.

Aangezien de meeste lidstaten partij zijn bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, maar ook bij bilaterale of regionale instrumenten, is er langzamerhand enige verwarring ontstaan over de procedures die moeten worden gevolgd of die voorrang hebben, hetgeen een bron van vertraging, vergissingen of aanvechtbare keuzes vormt.

Reeds in 1993 heeft de Nederlandse delegatie een ontwerp ingediend tot aanpassing van artikel IV van het protocol bij het Verdrag van Brussel van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke of in handelszaken, welk artikel betrekking heeft op de betekening en de kennisgeving van stukken tussen de lidstaten van de Europese Unie.

Over dit ontwerp zijn binnen de groep de eerste besprekingen gevoerd en vervolgens heeft het Duitse voorzitterschap een vragenlijst opgesteld over de procedure die in elke lidstaat van toepassing is.

Ten slotte heeft het Franse voorzitterschap begin 1995 een nieuw ontwerp gepresenteerd dat voornamelijk gebaseerd was op het opzetten van één enkel mechanisme dat voor alle lidstaten verplicht is.

Op basis van de voorstellen van de lidstaten en de resultaten van een raadpleging van de rechtsbeoefenaren op initiatief van de Commissiediensten wordt nu met het ontwerp aangestuurd op een oplossing die een middenweg vormt tussen de overwogen opties.

Na afloop van de besprekingen in de groep werd het ontwerp-verdrag krachtens artikel K.6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie door het Nederlandse voorzitterschap ter behandeling voorgelegd aan het Europees Parlement ⁽¹⁾.

Het verdrag ⁽²⁾ is op 26 mei 1997 door de Raad vastgesteld en op dezelfde dag door de vertegenwoordigers van alle lidstaten ondertekend.

3. Het nieuwe verdrag is uitsluitend van toepassing tussen de lidstaten van de Unie, behoudens overeenkomsten die reeds bestaan of die waarschijnlijk zullen worden gesloten tussen twee of meer lidstaten, die daarmee nauwer kunnen samenwerken overeenkomstig artikel K.7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie.

Het verdrag ligt geheel in de lijn van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1965 waarvan het een aantal oplossingen overneemt, maar het draagt ook vernieuwingen aan die zijn opgebouwd rond vier hoofdpunten.

Ten eerste worden in het verdrag, teneinde vertragingen als gevolg van de toezending van stukken tussen de achtereenvolgende tussenpersonen te voorkomen, directere betrekkingen ingesteld tussen de personen of instanties die verantwoordelijk zijn voor de toezending van de stukken en die welke de betekening of de kennisgeving moeten uitvoeren of laten uitvoeren.

Vervolgens biedt het verdrag een aantal praktische middelen waarmee de taak van de rechtsbeoefenaren kan worden vergemakkelijkt, zoals moderne communicatiemiddelen, een volledig en gemakkelijk te gebruiken formulier evenals naam- en adreslijsten van de door de staten aangewezen ontvangende instanties.

Voorts worden in het verdrag met name nieuwe regels voor het vertalen van de stukken ingevoerd met als doel de rechten van de partijen te beschermen.

Bovendien wordt in het verdrag een uitvoerend comité opgericht dat moet waken over de goede werking van het verdrag, een handleiding moet opstellen en bijwerken over de ontvangende instanties evenals een lijst met nuttige juridische termen, en dat voorstellen moet doen voor een betere toepassing van de bepalingen of voor een wijziging van de inhoud van het verdrag.

Een protocol betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, waarvoor het protocol van 3 juni 1971 bij het Verdrag van Brussel van 27 september 1968 betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie model heeft gestaan, is de sluitsteen van het bouwwerk.

De aanpassing moet worden overwogen van artikel 20 van het Verdrag van Brussel en artikel IV van het bijbehorende protocol, die handelen over de betekening en de kennisgeving van stukken.

Dit verdrag is de eerste verwezenlijking van de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken die door titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie is ingesteld; het moet ertoe leiden dat de bestaande betrekkingen tussen de lidstaten nauwer worden aangehaald.

De juristen en de rechtsbeoefenaren zullen ervoor moeten zorgen dat dit verdrag succesvol wordt.

⁽¹⁾ Advies uitgebracht op 11 april 1997 (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Zie bladzijde 1 van dit Publicatieblad.

TITEL I

*Artikel 1***Werkingsfeer**

1. In lid 1 wordt de werkingsfeer van het verdrag gedefinieerd. Zo staat erin dat het verdrag de betrekkingen tussen lidstaten van de Europese Unie voor de toezending van stukken in burgerlijke of in handelszaken regelt.

Het verband tussen dit verdrag en de andere akkoorden of regelingen tussen twee of meer lidstaten wordt bepaald in artikel 20. Er wordt dan ook verwezen naar de toelichting bij dat artikel.

Voorts betreft het verdrag de toezending ter betekening of kennisgeving van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken. In het verdrag staat geen definitie van het begrip „gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken”.

Onder gerechtelijke stukken moeten uiteraard de stukken worden verstaan die betrekking hebben op een gerechtelijke procedure. Een scherpe definitie van buitengerechtelijke stukken lijkt niet mogelijk. Te denken valt aan stukken opgesteld door een deurwaarder, zoals een notariële akte of een deurwaardersexploot of aan stukken van een officiële instantie van de lidstaat of ook aan stukken die op grond van hun inhoud en belang volgens een officiële procedure aan de geadresseerden toegezonden en ter kennis gebracht moeten worden.

Tot slot geeft het verdrag, evenals de vele andere overeenkomsten waarin deze termen worden gebruikt, geen definitie van het begrip burgerlijke of handelszaken en verwijst het ook niet naar de definitie die in de verzendende of de aangezochte lidstaat geldt.

Wat dat betreft, kan tussen de verschillende overeenkomsten in het kader van de Europese Unie enige samenhang worden bereikt door terug te vallen op de door het Hof van Justitie gegeven uitlegging van het begrip burgerlijke en handelszaken, hierin bestaande dat moet worden uitgegaan van een autonome definitie, aan de hand van de doelstellingen en de opzet van het verdrag en de algemene beginselen die de nationale rechtsstelsels gemeen hebben. Niettemin is het begrip burgerlijke en handelszaken ruimer dan het materiële toepassingsgebied van het Verdrag van Brussel van 1968.

Strafzaken en belastingzaken vallen in de eerste plaats buiten het begrip, civiele vorderingen in dergelijke zaken echter niet. Een soepele interpretatie van deze termen lijkt evenwel op zijn plaats om de rechten van de betrokken partijen en vooral de rechten van de verdediging te beschermen.

2. Het tweede lid is in artikel 1 opgenomen teneinde de aangezochte lidstaat te ontslaan van iedere verantwoordelijkheid betreffende de betekening of kennisgeving van een stuk wanneer het adres van de geadresseerde niet bekend is.

Dit lid houdt echter niet in dat de instantie van de aangezochte lidstaat die een verzoek tot betekening of kennisgeving ontvangt van een akte aan een geadresseerde waarvan het adres niet volledig of niet juist is, geen onderzoek hoeft te verrichten met de middelen waarover zij beschikt.

Indien het adres van een geadresseerde ondanks het gebruik van deze middelen niet kan worden achterhaald, is het wenselijk dat het stuk zo snel mogelijk wordt teruggestuurd naar de verzendende instantie.

*Artikel 2***Verzendende en ontvangende instanties**

In artikel 2 wordt een rechtstreekse toezending van de stukken ter betekening of kennisgeving tussen gedecentraliseerde instanties geregeld. Dit systeem, dat een nieuwe stap vooruit betekent op het gebied van justitiële samenwerking tussen lidstaten, is een van de essentiële vernieuwende elementen van het verdrag.

Om een einde te maken aan de omslachtige toezending via diplomatieke weg, wat de enige mogelijkheid is tussen staten die niet gebonden zijn door verdragen op dit gebied, worden in sommige overeenkomsten centrale autoriteiten aangewezen die de stukken meestal trapsgewijs aan de geadresseerden moeten doen toekomen, maar dit verdrag is erop gericht dat de etappes tussen de verzending van een stuk in de verzendende lidstaat en de betekening of kennisgeving ervan in de aangezochte lidstaat vervallen.

Derhalve moeten de lidstaten deurwaarders, gerechtelijke of administratieve instanties aanwijzen of andere personen die beschikken over de bevoegdheden en de middelen waarmee zij zich kunnen kwijten van de opdrachten die aan de verzendende en ontvangende instanties worden toevertrouwd. De lidstaten worden bij het verdrag echter niet verplicht deze middelen te leveren aan de particuliere instanties die zij eventueel aanwijzen.

De lidstaten mogen ook één instantie aanwijzen die voor een territoriaal gebied zowel de functie van verzendende als van ontvangende instantie vervult, maar zij mogen ook afzonderlijke instanties aanwijzen.

Federale staten, staten waar verschillende rechtsstelsels gelden en staten met autonome territoriale structuren kunnen meerdere van deze instanties aanwijzen.

In afwijking van het principe van decentralisatie mogen zij echter ook verklaren dat zij voor hun gehele grondgebied één enkele instantie aanwijzen als verzendende

instantie en één als ontvangende instantie, of zij mogen één instantie aanwijzen die beide functies vervult. Een en ander mag echter niet leiden tot vertraging in de procedure van betekening of kennisgeving.

Deze gecentraliseerde instanties worden voor vijf jaar aangewezen. Het in artikel 18 ingestelde uitvoerend comité is belast met toezicht op de werking van de gedecentraliseerde instanties en moet zich ervan verzekeren dat zij doeltreffend zijn. De lidstaten die een gecentraliseerde instantie hebben aangewezen, kunnen, na evaluatie van de in dat kader ingewonnen inlichtingen, vervolgens de voorkeur geven aan gedecentraliseerde instanties, gezien de resultaten die zijn verkregen in de lidstaten die van meet af aan decentralisatie hebben toegepast. De verklaring kan echter telkens met vijf jaar worden verlengd.

Bovendien moeten de lidstaten krachtens lid 4, voordat het verdrag voor hen van kracht wordt, de gegevens verstrekken betreffende de ontvangende instanties die zij hebben aangewezen en waarover de verzendende instanties van de andere lidstaten moeten beschikken om de stukken te kunnen toezenden.

De door de lidstaten aangewezen instanties krijgen de beschikking over een handleiding met alle nuttige informatie, die overeenkomstig artikel 18 van het verdrag door het uitvoerend comité zal worden opgesteld en jaarlijks zal worden bijgewerkt.

Artikel 3

Centrale instantie

Om ervoor te zorgen dat de verzendende en ontvangende instanties problemen kunnen oplossen die zich kunnen voordoen bij de tenuitvoerlegging van het verdrag en die niet kunnen worden opgelost via contacten op hun niveau, worden in het verdrag centrale instanties ingesteld die belast zijn met het oplossen van deze problemen door middel van een directe verbinding tussen de verzendende instantie en de centrale instantie van de aangezochte staat.

Zo wordt onder a) aan de verzendende instantie de mogelijkheid geboden aan de centrale instantie van een andere staat om informatie te verzoeken. Dit verzoek kan bijvoorbeeld tot doel hebben vast te stellen welke de ontvangende instantie is waaraan een stuk moet worden gezonden ter betekening of kennisgeving, wanneer de gegevens waarover de verzendende instantie beschikt ontoereikend zijn.

Punt b) kan betrekking hebben op een speciaal geval of op problemen van meer algemene aard. Zo kan een verzendende instantie zich wenden tot de centrale instantie van een andere lidstaat als ze al enige tijd geleden een stuk heeft toegezonden aan de ontvangende instantie van deze lidstaat, maar ondanks herhaalde verzoeken nog geen mededelingen heeft gekregen over wat er met de

toezending zal gebeuren. Zij kan ook aan de centrale instantie de moeilijkheden melden die zij herhaaldelijk ondervindt in haar betrekkingen met één van haar ontvangende instanties.

Punt c) biedt de mogelijkheid om aan de centrale instantie van de aangezochte lidstaat te verzoeken een stuk te zenden aan de ontvangende instantie die bevoegd is voor de betekening en kennisgeving ervan, maar deze mag, zoals in de tekst staat, slechts „in buitengewone omstandigheden” worden gebruikt. De rechtstreekse behandeling van verzoeken om toezending valt namelijk in principe niet onder de bevoegdheden van de centrale instantie, maar onder die van de ontvangende instantie.

Voorts bevat het verdrag een aantal bepalingen op grond waarvan de verzendende en de ontvangende instanties problemen kunnen oplossen die zich voordoen bij een verzoek om betekening of kennisgeving, welke bepalingen moeten worden toegepast alvorens een beroep kan worden gedaan op de centrale instantie.

Dus, als niet vastgesteld kan worden welke ontvangende instantie territoriaal bevoegd is, is dat geen reden om het stuk toe te zenden aan de centrale instantie, maar wel om een verzoek om informatie te doen krachtens punt a) van artikel 3.

Indien men het adres van de geadresseerde van een stuk niet heeft kunnen achterhalen of indien het opgegeven adres verkeerd is en de ontvangende instantie daardoor geen gevolg kan geven aan een verzoek om betekening of kennisgeving, mag de akte in geen geval worden toegezonden aan de centrale instantie. Dan doet zich de in lid 2 van artikel 1 van het verdrag bedoelde situatie voor, namelijk dat het verdrag niet van toepassing is wanneer het adres van de geadresseerde onbekend is.

Daarentegen kan het toezenden van een stuk aan een centrale instantie wel gerechtvaardigd zijn indien ondanks herhaalde verzoeken en na verloop van een redelijke tijd een antwoord uitblijft op de vraag welke ontvangende instantie territoriaal bevoegd is voor de betekening of kennisgeving van een stuk.

Meer in het algemeen kan de toezending van een stuk aan de centrale instantie van de aangezochte lidstaat bijvoorbeeld worden toegestaan wanneer een rechtbank waarvan een dienst als ontvangende instantie is aangewezen, of een kantoor van een gerechtsdeurwaarder door brand is verwoest of wanneer de diensten van de aangezochte lidstaat door een algemene staking of een natuurramp volledig zijn lamgelegd in het gebied waarin de betekening of kennisgeving van het stuk moet plaatsvinden.

De verzendende instantie moet, hoe dan ook, aan de hand van deze richtsnoeren, bepalen of er sprake is van de buitengewone omstandigheden die de toezending van

een stuk aan de centrale instantie van de aangezochte lidstaat rechtvaardigen.

Het uitvoerend comité waakt overeenkomstig artikel 18, lid 2, over de toepassing van artikel 3, punt c).

Tot slot lijkt het raadzaam dat de staten die partij zijn bij het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 de centrale autoriteit die zij overeenkomstig artikel 2 van dit verdrag hebben aangewezen ook aanwijzen als centrale instantie.

TITEL II

GERECHTELIIJKE STUKKEN

Afdeling 1

Verzending en betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken

In deze afdeling staan de verdragsregels voor de belangrijkste wijze van toezending van stukken.

Artikel 4

Verzending van stukken

1. Om het hele proces van toezending en betekening of kennisgeving van het stuk te bespoedigen, moet de verzendende instantie ervoor zorgen dat het stuk zo snel mogelijk rechtstreeks wordt verzonden naar de instantie die bevoegd is om het in ontvangst te nemen. Om te bepalen welke ontvangende instantie bevoegd is om het stuk in ontvangst te nemen in verband met het adres van de geadresseerde, raadpleegt de verzendende instantie de door het uitvoerend comité opgestelde handleiding.

2. Het verdrag bevat geen lijst van de mogelijke toezendingsmiddelen. De mogelijkheid wordt echter opengelaten om ieder geschikt middel te gebruiken, waardoor een keuze kan worden gemaakt, afhankelijk van de procedures die volgens het nationale recht toegestaan zijn, van de omstandigheden, van het soort en de modaliteiten van de verbindingen die met de bevoegde ontvangende instantie kunnen worden gelegd.

Deze soepelheid wat betreft de te gebruiken middelen mag echter de geadresseerde van het stuk niet benadelen. Daarom staat in het verdrag dat de ontvangen tekst moet overeenstemmen met de verzonden tekst en dat alle vermeldingen daarin goed leesbaar moeten zijn. Zo niet, dan moeten de stukken onverwijld worden teruggestuurd naar de verzendende instantie, samen met het formulier waarvan de rubriek „Verklaring van de terugzending van aanvraag en stuk” volledig ingevuld moet zijn.

Met de handleiding opgesteld door het uitvoerend comité kan de verzendende instantie uitvinden welke middelen kunnen worden gebruikt in haar betrekkingen met de ontvangende instanties van deze lidstaat. Bij de jaarlijkse bijwerking kunnen technische innovaties die zijn opgetreden, zoals de middelen die recentelijk door de ontvangende instanties zijn toegelaten, in de handleiding worden opgenomen.

3. De stukken die door de verzendende instantie worden toegezonden, moeten vergezeld gaan van een formulier dat is opgesteld volgens het aan het verdrag gehechte en dus in alle talen bestaande model voor aanvraag om betekening of kennisgeving.

In het verdrag staat geen enkel voorschrift betreffende de taal waarin de voorgedrukte vermeldingen van het formulier gesteld moeten zijn. De verzendende instanties zijn dus vrij om bijvoorbeeld formulieren te gebruiken die in hun officiële taal gesteld zijn of in de officiële taal van de ontvangende instantie, of in de taal van de Europese Unie waarvan de aangezochte staat heeft opgegeven dat hij haar overeenkomstig lid 3 zal aanvaarden.

Voorts moet de verzendende instantie het formulier invullen in de officiële taal of een van de officiële talen van de ontvangende instantie of in de taal die deze staat heeft aanvaard overeenkomstig lid 3. De verzendende instantie kan bepalen welke taal voor dit doel kan worden gebruikt door de handleiding te raadplegen waarin de volgende gegevens staan:

a) enerzijds:

- de enige officiële taal van de aangezochte lidstaat die gebruikt kan worden;
- de verschillende officiële talen van de aangezochte lidstaat die gebruikt mogen worden;
- van de officiële talen van de aangezochte lidstaat de taal die gebruikt moet worden in verband met het adres van de geadresseerde;

b) anderzijds:

- een andere taal van een van de lidstaten van de Europese Unie waarvan de aangezochte lidstaat heeft verklaard dat hij haar aanvaardt.

De verzendende instantie kan naar keuze de geschikte taal in punt a) hierboven gebruiken of de taal van punt b) hierboven.

Overigens zij opgemerkt dat de meeste vermeldingen die op het aan het verdrag gehechte formulier moeten voorkomen niet hoeven te worden vertaald en dat het uitvoerend comité de taak krijgt een woordenlijst op te stellen met in alle talen van de Unie de belangrijkste juridische termen die nodig kunnen zijn om het formulier in te vullen.

4. Veel verdragen bevatten een vrijstelling van legalisatie. Het is natuurlijk uitgesloten, zeker binnen de Unie, om de legalisatie te eisen van de stukken die alleen ter betekening of kennisgeving worden toegezonden.

In artikel 49 van het Verdrag van Brussel van 27 september 1968 wordt overigens bepaald dat geen enkele legalisatie of soortgelijke formaliteit mag worden geëist door een rechterlijke instantie van een lidstaat waaraan een verzoek is gericht om een exequatur van een in een andere lidstaat gedane uitspraak.

5. Dit lid biedt de mogelijkheid het stuk in tweevoud toe te zenden aan de ontvangende instantie en teruggave te verlangen van een van deze exemplaren, maar lijkt alleen van toepassing te zijn wanneer de stukken via traditionele wegen zoals de post toegezonden worden. De praktijk zal echter moeten worden aangepast telkens wanneer er in de toekomst nieuwe bruikbare middelen worden geïntroduceerd.

Op het aanvraagformulier dat samen met het stuk wordt toegezonden kan de verzendende instantie de voor de ontvangende instantie nodige aanwijzingen geven.

Artikel 5

Vertaling van stukken

1. Wanneer een stuk met het oog op betekening of kennisgeving naar een andere lidstaat moet worden gezonden wijst de verzendende instantie de aanvrager erop dat de geadresseerde overeenkomstig artikel 8 kan weigeren het stuk in ontvangst te nemen wegens de taal waarin het gesteld is.

Het verdrag zegt niets over de mogelijke rechtsgevolgen van zo'n weigering; de rechter zal zich hierover moeten uitspreken.

De verzendende instantie moet dus de aandacht van de aanvrager vestigen op de risico's die hij kan lopen wat betreft de termijnen, de doeltreffendheid of de regelmatigheid van de procedure wanneer hij de vertaling, die nodig kan blijken, niet laat maken.

2. Als de aanvrager ervoor kiest het stuk te laten vertalen moet hij de kosten voor de vertaling voorschieten, maar deze regel belet niet dat, als de wetgeving in de lidstaat waarin de procedure zich afspeelt daarin voorziet, naderhand een besluit wordt genomen over de betaling van de kosten en dat zodoende eventueel het gehele betaalde bedrag of een gedeelte daarvan aan de aanvrager wordt terugbetaald.

Onder „aanvrager” wordt steeds verstaan de partij die belang heeft bij de toezending van het stuk, en dus niet de rechterlijke instantie.

Artikel 6

Ontvangst van stukken door de ontvangende instantie

1. In dit lid wordt geregeld dat de verzendende instantie door de ontvangende instantie op de hoogte wordt gebracht van de ontvangst van de toegezonden stukken. De nadruk wordt gelegd op een spoedig antwoord dat door de ontvangende instantie moet worden gestuurd, aangezien bepaald wordt dat zo spoedig mogelijk langs de snelst mogelijke weg een ontvangstbewijs moet worden gestuurd. Het zou derhalve wenselijk zijn als de ontvangende instanties zouden trachten het ontvangstbewijs direct na ontvangst van de stukken aan de verzendende instanties te sturen.

De ontvangende instantie hoeft de verzendende instantie slechts een exemplaar terug te sturen van het met de stukken toegezonden formulier voor een aanvraag om betekening of kennisgeving, na het gedeelte „Bevestiging van ontvangst” (rubriek 8 van het formulier) te hebben ingevuld.

Na ontvangst van het ontvangstbewijs kan de verzendende instantie ervan uitgaan dat het door haar toegezonden document goed is aangekomen bij de bevoegde ontvangende instantie.

Wanneer binnen een redelijke termijn na het verstrijken van de termijn van zeven dagen geen ontvangstbewijs wordt ontvangen zou de verzendende instantie hieruit echter kunnen concluderen dat de stukken zoek zijn geraakt en dat ze nogmaals moeten worden toegezonden, wat ertoe kan leiden dat de verschillende zendingen worden verward.

2. Met dit lid wordt beoogd te voorkomen dat het stuk en de aanvraag om betekening of kennisgeving aan de verzendende instantie worden teruggestuurd terwijl een eenvoudig verzoek om informatie of om aanvullende stukken voldoende was geweest om de problemen op te lossen waardoor de ontvangende instantie de betekening of kennisgeving niet kan uitvoeren of laten uitvoeren.

3. Dit lid betreft de gevallen waarin de ontvangende instantie niet kan ingaan op het verzoek om betekening of kennisgeving, ook niet als er aanvullende inlichtingen of documenten ontvangen zijn.

Er worden twee gevallen genoemd: een aanvraag die kennelijk buiten het toepassingsgebied van dit verdrag valt en het geval waarin de betekening of kennisgeving niet mogelijk is omdat niet aan de in het verdrag vastgelegde vormvoorschriften is voldaan.

Het eerste geval kan bijvoorbeeld een aanvraag betreffen voor betekening of kennisgeving betreffende een fiscale procedure.

Het tweede geval kan bijvoorbeeld slaan op aanvragen betreffende onleesbare stukken of stukken die niet vergezeld gaan van een aanvraag, of een aanvraag betreffende een geadresseerde waarvan men het adres niet heeft kunnen achterhalen.

Dit lid kan ook betrekking hebben op gevallen waarin in het geheel geen antwoord wordt ontvangen, althans niet binnen een redelijke termijn, op het verzoek om inlichtingen of aanvullende stukken dat de ontvangende instantie overeenkomstig lid 2 heeft gedaan.

De aanvragen die per abuis zijn verzonden naar een ontvangende instantie van een andere lidstaat dan die op welks grondgebied de geadresseerde zich bevindt, evenals de aanvragen die een speciale wijze van betekening of kennisgeving vereisen die onverenigbaar is met het plaatselijke recht, moeten ook worden teruggestuurd naar de verzendende instantie.

4. Dit lid wil ook voorkomen dat stukken aan de verzendende instantie worden geretourneerd met als enige reden dat de ontvangende instantie die ze heeft ontvangen niet de territoriaal bevoegde ontvangende instantie van de aangezochte lidstaat is. Daarom wordt bepaald dat het stuk door de niet bevoegde ontvangende instantie wordt doorgezonden naar de bevoegde instantie van dezelfde lidstaat.

Voor deze doorzending gelden de voorwaarden van artikel 4, dus rechtstreeks en zo spoedig mogelijk langs iedere geschikte weg. Aangezien een tweede toezending vertraging oplevert, moet ze zeer snel worden uitgevoerd.

Om te voorkomen dat de verzendende instantie in onwetendheid blijft verkeren over deze doorzending wordt in het verdrag bepaald dat de niet bevoegde ontvangende instantie die het stuk heeft doorgezonden, evenals de bevoegde ontvangende instantie, allebei een kennisgeving sturen aan de verzendende instantie.

De territoriaal bevoegde instantie stuurt de verzendende instantie direct na ontvangst van het stuk of in ieder geval binnen zeven dagen op de snelst mogelijke manier een ontvangstbewijs overeenkomstig lid 1.

Artikel 7

Betekening of kennisgeving van stukken

1. De verzendende instantie deelt de ontvangende instantie door middel van de aanwijzingen op het aanvraagformulier mee welke vorm van betekening of kennisgeving wordt verlangd.

Indien de verlangde vorm van betekening of kennisgeving niet verenigbaar is met de wetgeving van de aangezochte staat, vindt de betekening of de kennisgeving overeen-

komstig die wetgeving plaats als de verzendende instantie hierom heeft verzocht. Dezelfde regeling geldt als de verzendende instantie geen specifieke vorm verlangt.

Dit verzoek kan in punt 5.2.1 van het formulier worden gedaan.

2. In dit lid wordt aan de ontvangende instantie de verplichting opgelegd de procedure van betekening of kennisgeving spoedig ten uitvoer te leggen. De instantie moet de noodzakelijke handelingen onmiddellijk verrichten of doen verrichten. Gezien de moeilijkheden die zich eventueel kunnen voordoen is echter een termijn van een maand bepaald die moet volstaan om de procedure van betekening of kennisgeving af te ronden.

De tweede zin moet niet zodanig worden uitgelegd dat de ontvangende instantie haar verplichting om de noodzakelijke handeling uit te voeren of te doen uitvoeren kan verwaarlozen en vervolgens de verzendende instantie kan meedelen dat niet alles is gedaan om de betekening of kennisgeving binnen de gestelde termijn te laten plaatsvinden.

In deze zin wordt de ontvangende instantie verplicht de verzendende instantie op de hoogte te brengen van het feit dat de procedures voor de betekening of kennisgeving nog niet tot een goed einde konden worden gebracht.

Het kan immers voorkomen dat de betekening of kennisgeving niet binnen een maand heeft kunnen plaatsvinden, maar dat dat wel mogelijk is binnen een redelijke termijn. Dan moet de ontvangende instantie na een maand toch het certificaat in het formulier toezenden aan de verzendende instantie.

Artikel 8

Weigering van ontvangst van een stuk

1. Artikel 8 betreffende het taalgebruik is alleen van toepassing op de stukken zelf.

Om de belangen van de geadresseerde te beschermen, stelt het verdrag als beginsel dat het stuk vertaald moet worden in de officiële taal van de staat van bestemming of, als deze staat meerdere officiële talen kent, de taal of een van de talen van de plaats van betekening of kennisgeving.

Soms kan een vertaling echter nodeloos duur zijn of zelfs indruisen tegen de belangen van de geadresseerde, bijvoorbeeld als hij onderdaan is van de staat van toezending of hoe dan ook de taal van die staat kent.

Wel is het zo dat als het stuk in de officiële taal van de aangezochte staat of in de officiële taal of een van de officiële talen van de plaats van betekening of kennisgeving gesteld of vertaald is, de geadresseerde het niet op die grond kan weigeren.

Als het stuk echter niet vertaald is, kan hij het weigeren indien hij de taal waarin het gesteld is niet kent.

Volgens het verdrag hoeft het stuk dat de aanvrager toezendt echter niet opgesteld of vertaald te zijn in een van de bovengenoemde talen, maar mag de geadresseerde de ontvangst van het stuk weigeren omdat de regels niet zijn nageleefd.

Ontstaat er een geschil over de vraag of de geadresseerde van het stuk een taal begrijpt, dan moet dit geschil opgelost worden volgens de toepasselijke regels, bijvoorbeeld door voor de rechter die de procedure behandelt in het kader waarvan het stuk is toegezonden, het punt van de regelmatigheid van de betekening of kennisgeving aan de orde te stellen.

De ontvangende instantie moet de geadresseerde laten weten dat hij het stuk mag weigeren als het niet is opgesteld in een van de officiële talen van de plaats van betekening of kennisgeving of in een taal van de lidstaat van verzending die hij begrijpt.

Zij kan de plicht tot informatie die dit lid haar oplegt op verschillende manieren uitvoeren. De geschikte manieren zullen in iedere lidstaat nader worden aangeduid, afhankelijk van de regels die voor de betekening of de kennisgeving van stukken gelden.

Wanneer de betekening of kennisgeving van de stukken geschiedt door overhandiging aan de geadresseerde persoonlijk door een speciaal hiervoor aangestelde functionaris, kan deze de informatie mondeling verstrekken.

Indien de betekening of kennisgeving van de stukken daarentegen over de post plaatsvindt, kan de informatie worden verstrekt door middel van een bijlage bij de aan de geadresseerde geadresseerde stukken.

In ieder geval moet in punt 12, onder c), van het certificaat van betekening of kennisgeving worden vermeld op welke wijze deze informatie aan de geadresseerde ter kennis is gebracht.

Indien de geadresseerde het stuk op grond van de gebruikte taal weigert, is het wenselijk dat hij dit binnen een redelijke termijn laat weten, zodat de procedure geen vertraging oploopt.

Er zij op gewezen dat lidstaten bij verdrag kunnen zijn overeengekomen dat hun officiële taal door de andere partijen als een van hun officiële talen wordt beschouwd. Dit is het geval met de Noordse staten die verklaard hebben, overeenkomstig het bepaalde in de Noordse overeenkomst van 1974, zonder onderscheid het Deens, het Noors en het Zweeds te zullen gebruiken.

2. Om de verzendende instantie en de aanvrager in staat te stellen de maatregelen te treffen die zij wenselijk achten, moet de ontvangende instantie die kennis krijgt

van een weigering van het stuk door de geadresseerde, de ontvangende instantie hiervan onmiddellijk op de hoogte brengen.

Artikel 9

Datum van betekening of kennisgeving

In dit artikel worden de criteria bepaald inzake de datum die moet worden aangehouden voor betekening of kennisgeving van een stuk.

De betekening of kennisgeving van een stuk heeft in de meeste gevallen namelijk rechtsgevolgen en het kan van belang zijn te weten op welk moment ze hebben plaatsgevonden.

Gezien de verschillen die er in de verschillende lidstaten van de Unie bestaan zowel wat betreft de formele regels inzake de betekening of kennisgeving van stukken als wat betreft de materiële regels, wordt niet in alle lidstaten dezelfde datum in acht genomen.

Bij de opstelling van het verdrag is gezocht naar een bepaling die in de betrekkingen tussen de lidstaten van de Unie de nationale rechtsregels zou kunnen vervangen en dat heeft geleid tot de aanneming van artikel 8.

Lid 1 stelt als regel dat de datum van de betekening of de kennisgeving de datum is waarop deze handeling conform de wetgeving van de aangezochte staat is verricht. Het heeft tot doel de rechten van de geadresseerde te beschermen.

Lid 2 beschermt daarentegen de rechten van de aanvrager die er belang bij kan hebben binnen een bepaalde termijn of op een bepaalde datum te handelen. In dat geval leek het wenselijk de aanvrager de gelegenheid te geven zijn rechten te doen gelden op een datum die hij zelf kan vaststellen zodat hij niet afhankelijk is van de gebeurtenis, de betekening of kennisgeving van het stuk in een andere lidstaat, waarop hij geen greep heeft en die na de gestelde termijn zou kunnen plaatsvinden.

De leden 1 en 2 kunnen tegelijk worden toegepast en daarom is het mogelijk dat de betekening of de kennisgeving niet op hetzelfde tijdstip gevolgen heeft voor de geadresseerde en voor de aanvrager. Gelet op bepaalde wetgevingen is dit bijvoorbeeld denkbaar wanneer een verjaring zou worden gestuit door een dagvaarding met een comparatieverzoek.

Het tijdstip waarop de verjaring ten aanzien van de aanvrager wordt gestuit, wordt krachtens lid 2 bepaald door de wetgeving van de aangezochte staat.

Ten aanzien van de geadresseerde van het stuk wordt voor de berekening van de comparatietermijn evenwel uitgegaan van de datum die is vastgesteld in de wetgeving van de aangezochte staat.

Lid 3 biedt de lidstaten de mogelijkheid te verklaren dat zij dit artikel niet zullen toepassen.

Artikel 10

Certificaat van betekening of kennisgeving en kopie van het betekende of kennisgegeven stuk

Wanneer de procedure van betekening of kennisgeving van het stuk is voltooid moet het overeenkomstige certificaat worden ingevuld.

Het formulier wordt teruggestuurd naar de verzendende instantie, eventueel met een afschrift van het stuk.

Voorts zijn er voor het invullen van het certificaat regels opgesteld die vergelijkbaar zijn met de regels voor de aanvraag om betekening of kennisgeving wat betreft de taal die moet worden gebruikt, aangezien de ontvangende instantie een officiële taal of een van de officiële talen van de lidstaat waar het document naar toe moet worden gestuurd, moet gebruiken of een taal waarvan deze lidstaat heeft verklaard dat hij haar zal accepteren.

Artikel 11

Kosten van betekening of kennisgeving

1. In het eerste lid wordt gesteld dat de door de instanties van de aangezochte lidstaat geboden diensten gratis zijn.

2. In het tweede lid echter wordt de lidstaten de mogelijkheid geboden de aanvrager kosten aan te rekenen indien de formaliteiten voor de betekening of kennisgeving niet door hun instanties worden vervuld.

Voordat de procedure van betekening of kennisgeving wordt gestart kan een voorschot op deze kosten worden geëist. In de door het uitvoerend comité opgestelde handleiding komen hierover nuttige aanwijzingen te staan en vooral zal daarin worden vermeld of een betaling moet plaatsvinden op het moment van doorzending van het stuk door de verzendende instantie.

Afdeling 2

Andere wijzen van verzending en betekening of kennisgeving van gerechtelijke stukken

Deze afdeling behelst alternatieve wijzen van toezending van stukken.

Artikel 12

Toezending langs consulaire of diplomatieke weg

De in dit artikel geboden mogelijkheid dat stukken langs diplomatieke of consulaire weg worden toegezonden, wordt tot uitzonderingsgevallen beperkt.

Daarom moet hiervan slechts gebruik worden gemaakt als er zeer grote problemen zijn, zoals de gevallen genoemd naar aanleiding van artikel 3, onder c), d.w.z. sociale of weersomstandigheden die iedere verzending van de stukken van de ene lidstaat naar de andere op een andere manier onmogelijk maken.

Artikel 13

Betekening of kennisgeving door de zorg van diplomatieke of consulaire ambtenaren

In dit artikel van het verdrag is sprake van een wijze van betekening of kennisgeving die van oudsher in de internationale betrekkingen aanvaard wordt.

Deze mogelijkheid wordt echter in beginsel geboden ten aanzien van iedereen, ongeacht zijn nationaliteit, die op het grondgebied van een lidstaat verblijft. De lidstaten kunnen echter een voorbehoud maken.

Artikel 14

Betekening of kennisgeving per post

In dit artikel wordt bepaald dat betekening of kennisgeving per post mogelijk is.

Als garantie voor geadresseerden die op zijn grondgebied verblijven kan een lidstaat echter bepalen onder welke voorwaarden stukken aan hen per post betekend of ter kennis gebracht kunnen worden. Er zou bijvoorbeeld kunnen worden geëist dat het stuk aangetekend wordt verstuurd of dat de verdragsregels betreffende de vertaling van de stukken worden toegepast.

Het algemeen postverdrag, waarbij alle lidstaten partij zijn, biedt de mogelijkheid van aangetekende postzendingen.

Zo nodig zullen de door de lidstaten overeenkomstig lid 2 vastgestelde voorwaarden in de door het uitvoerend comité opgestelde handleiding worden omschreven.

Artikel 15

Rechtstreekse betekening of kennisgeving

Op grond van dit artikel kan iedereen die belang heeft bij de toezending van een stuk die onder dit verdrag valt, rechtstreeks contact opnemen met de bevoegde personen

van de ontvangende lidstaat om daar de betekening of kennisgeving te doen uitvoeren.

De belanghebbende ontleent aan dit artikel niet het recht om het stuk rechtstreeks aan een deurwaarder toe te zenden. Een dergelijke rechtstreekse toezending is namelijk alleen regelmatig als zij beantwoordt aan de voorschriften van de lidstaat waar de procedure plaatsvindt.

In lid 2 wordt aan lidstaten echter de mogelijkheid geboden om een voorbehoud te maken en zou het derhalve nuttig zijn de door het uitvoerend comité opgestelde handleiding erop na te slaan om te zien of de lidstaat in kwestie zich niet tegen deze werkwijze heeft verzet.

TITEL III

BUITENGERECHTELIJKE STUKKEN

Artikel 16

Voor het begrip buitengerechtig stuk zie artikel 1.

TITEL IV

UITLEGGING DOOR HET HOF VAN JUSTITIE

Artikel 17

In dit artikel wordt bepaald dat het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen bevoegd is voor de uitlegging van het verdrag. Maar omdat over dit punt geen unanimititeit kon worden bereikt, staan de regels die in het bijzonder betrekking hebben op de wijze waarop zaken aanhangig worden gemaakt, in het protocol betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van dit verdrag.

Een zaak kan bij het Hof slechts aanhangig worden gemaakt door de rechtbanken en de bevoegde autoriteiten van de lidstaten die behalve het verdrag ook dit protocol hebben bekrachtigd.

TITEL V

SLOTBEPALINGEN

Artikel 18

Uitvoerend comité

Aangezien het verdrag voornamelijk regels inzake rechtshulp bevat, is een uitvoerend comité ingesteld om bijstand te verlenen bij de werking ervan, en om algemene kwesties in verband met de toepassing ervan te bespreken.

Het past in de werkstructuren van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie zoals al wordt bevestigd in de verklaring die de Raad hierover heeft opgenomen in de notulen van de zitting waarin het verdrag is opgesteld.

Het comité is dus samengesteld uit vertegenwoordigers van alle lidstaten, met inbegrip van de lidstaten die nog geen partij zijn bij het verdrag, en de Commissie wordt volledig betrokken bij de besprekingen van het comité. Indien het verdrag geen regels geeft omtrent zijn werkwijze, gelden de regels die ook gelden voor de andere groepen van de Raad.

Het comité komt voor de eerste maal bijeen wanneer minstens drie lidstaten hebben verklaard dat zij het verdrag in hun betrekkingen met de andere lidstaten die dezelfde verklaring hebben afgelegd zullen toepassen. Krachtens de regels in de artikelen 18, lid 2, 24, lid 4, en 27, lid 2, onder c), moet deze eerste bijeenkomst plaatsvinden 90 dagen na de datum van de indiening van de derde verklaring, die in het Publicatieblad bekendgemaakt zal worden.

De taken van dit comité bestaan uit drie hoofddelen.

Ten eerste is het comité belast met het volgen van de werking van het verdrag, dat wil zeggen met het vergaren van alle nuttige informatie over de tenuitvoerlegging ervan door de lidstaten. Het comité moet vooral letten op de doelmatigheid van het optreden van de verzendende en de ontvangende instanties, op de omstandigheden waaronder de centrale instanties rechtstreekse aanvragen om betekening of kennisgeving van de stukken ontvangen en op de tenuitvoerlegging van de bepalingen inzake de datum van de betekening of kennisgeving.

Door bijzondere aandacht te besteden aan een aantal bepalingen van het verdrag moet het comité kunnen vaststellen of regels die voor bepaalde landen problemen inzake de tenuitvoerlegging leken in te houden, door andere landen probleemloos worden toegepast zodat het toepassingsgebied van deze regels kan worden uitgebreid. De aldus door het uitvoerend comité verzamelde gegevens zullen daarom van bijzonder belang zijn voor de onderlinge informatie-uitwisseling tussen de lidstaten. Bovendien zullen er op gezette tijden verslagen aan de Raad over worden uitgebracht, voor het eerst na het verstrijken van een termijn van drie jaar na de eerste vergadering van het comité, en vervolgens om de vijf jaar.

De Raad zal telkens nagaan of het wenselijk is het verslag aan het Europees Parlement toe te zenden.

Ten tweede is het uitvoerend comité belast met de uitvoering van praktische taken die onontbeerlijk zijn voor de werking van het verdrag, zoals de opstelling en de bijwerking van de handleiding die de verzendende instanties moeten gebruiken om te bepalen naar welke ontvangende instanties van de andere lidstaten zij de

stukken moeten zenden, en het opstellen van een lijst met juridische termen. Indien mogelijk worden in de handleiding ook de kosten van betekening en kennisgeving in verband met artikel 11 vermeld.

Tot slot heeft het comité de mogelijkheid om met gebruikmaking van de door hem verzamelde gegevens verbeteringen van het verdrag of alleen maar van het formulier voor te stellen.

Artikel 19

Toepassing van de artikelen 15 en 16 van het Verdrag van 's-Gravenhage van 1965

In dit artikel wordt het stelsel van het Verdrag van 's-Gravenhage van 15 november 1965 overgenomen, met een lichte vormwijziging betreffende de wijze van kennisgeving door de lidstaten van de in punt 1, onder b), genoemde verklaring. Het artikel geeft een aantal regels om de rechten van de geadresseerden van de gerechtelijke stukken die volgens het verdrag zijn toegezonden, te beschermen.

Overeenkomstig punt 1, betreffende stukken die gedingen inleiden of daarmee gelijk te stellen stukken, moet de rechter de beslissing aanhouden zolang hij niet zeker weet of de kennisgeving of betekening heeft plaatsgevonden en, wanneer die wel heeft plaatsgevonden, of de verweerder voldoende tijd heeft gehad om zijn verdediging voor te bereiden. Er wordt echter de mogelijkheid geboden om van deze regel af te wijken aan de lidstaten die hun rechters willen toestaan na een bepaalde termijn en onder bepaalde voorwaarden een beslissing te nemen.

Punt 2 betreft de gevallen waarin een verweerder bij verstek is veroordeeld en biedt deze onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om een nieuwe termijn toegewezen te krijgen voor het aanwenden van een rechtsmiddel. Om onzekerheid te voorkomen die schadelijk kan zijn voor de belangen van de verzoeker in het bodemgeschil, wordt in het verdrag geregeld dat de lidstaten in hun verklaring een termijn kunnen stellen waarbinnen het verzoek om toewijzing van een nieuwe termijn voor de toepassing van het rechtsmiddel ontvankelijk is.

Tot slot zijn de bepalingen van punt 2 niet van toepassing op de staat van personen. Het is namelijk niet mogelijk gebleken een bij verstek gegeven beslissing nietig te laten verklaren in bijvoorbeeld een echtscheidingszaak met een daaropvolgend nieuw huwelijk; de behoefte aan rechtszekerheid heeft hier de doorslag gegeven.

Artikel 20

Verband met andere overeenkomsten of regelingen

Volgens dit artikel blijven tussen de verdragsluitende lidstaten alleen van toepassing dit verdrag evenals de

overeenkomsten of regelingen die voldoen aan de voorwaarden van artikel K.7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, d.w.z. betrekking hebben op een wijze van toezending van stukken ter betekening of kennisgeving die een nauwere samenwerking op dit gebied mogelijk maakt zonder de in dit verdrag ingestelde samenwerking te belemmeren.

Uit dit artikel juncto artikel 1 volgt voorts dat tussen de lidstaten van de Europese Unie die dit verdrag hebben bekrachtigd geen andere overeenkomsten, verdragen of regelingen kunnen gelden.

Met name treedt dit verdrag, in de betrekkingen tussen de ondertekenende lidstaten en ten aanzien van de toezending van stukken ter betekening of kennisgeving, in de plaats van de Verdragen van 's-Gravenhage van 1954 en 1965.

Wanneer dus in eenzelfde zaak stukken moeten worden toegezonden aan lidstaten en aan niet-lidstaten, zijn de regels van het Europees Verdrag of van de in artikel 20 genoemde overeenkomsten of regelingen uitsluitend van toepassing met betrekking tot de stukken die bestemd zijn voor een lidstaat van de Unie.

De stukken waarvan in deze zelfde zaak de betekening of kennisgeving moet plaatsvinden in een niet-lidstaat zullen daarentegen uiteraard worden verzonden krachtens de met dat land gesloten overeenkomsten.

Het bestaan van bijzondere overeenkomsten of regelingen tussen de lidstaten wordt in de door het uitvoerend comité opgestelde handleiding vermeld.

Artikel 21

Rechtshulp

In dit artikel wordt bepaald dat de in andere verdragen opgenomen regels betreffende de rechtshulp die tussen bepaalde lidstaten van toepassing kunnen zijn, onaangetast blijven.

Artikel 22

Bescherming van verzonden gegevens

In dit artikel wordt de ontvangende instanties de plicht opgelegd het vertrouwelijke karakter van de gegevens die hun in het kader van de uitoefening van hun functie ter kennis zijn gesteld, te bewaren.

De ontvangende instanties moeten de regels van hun nationale recht inzake de bescherming van dit vertrouwelijke karakter toepassen.

Personen over wie gegevens zijn toegezonden kunnen zich altijd op de toepasselijke wetsbepalingen beroepen om informatie te verkrijgen omtrent het gebruik dat van die gegevens is gemaakt.

Artikel 23

Vorbehouden

Dit artikel bevat een limitatieve lijst van de voorbehouden die in het kader van dit verdrag mogen worden gemaakt. Voorts moeten deze voorbehouden worden gemaakt op het tijdstip van de in artikel 24, lid 2, bedoelde kennisgeving, maar kunnen zij steeds worden ingetrokken.

Er zij opgemerkt dat de in artikel 14, lid 2, bedoelde verklaring niet als voorbehoud geldt.

Artikel 24

Aanneming en inwerkingtreding

In dit artikel wordt de inwerkingtreding van het verdrag geregeld volgens de hiervoor door de Raad van de Europese Unie opgestelde voorschriften.

Het verdrag treedt in werking 90 dagen na nederlegging van de akte van aanneming door de laatste van de 15 staten die deze handeling moeten verrichten, met dien verstande dat deze staat op 26 mei 1997, datum waarop de Raad de akte tot instelling van het verdrag heeft aangenomen, lid was van de Europese Unie.

Evenals voor de eerder tussen de lidstaten gesloten overeenkomsten over justitiële samenwerking biedt lid 4 iedere lidstaat echter de mogelijkheid om op het moment van aanneming of daarna te verklaren dat dit verdrag reeds van toepassing is in zijn betrekkingen met de andere lidstaten die eenzelfde verklaring hebben afgelegd.

De lidstaten kunnen echter tijdens bovengenoemde periode waarin het verdrag al van toepassing is, niet verklaren dat het Hof van Justitie bevoegd is voor uitlegging ervan, omdat daarvoor de aanneming door de 15 lidstaten van de overeenkomstige verklaringen van het verdrag noodzakelijk is.

Artikel 25

Toetreding

In dit artikel wordt gesteld dat het verdrag openstaat voor toetreding door elke lidstaat die lid wordt van de Europese Unie en worden de voorwaarden van deze toetreding uiteengezet. Een niet-lidstaat kan daarentegen niet toetreden tot het verdrag.

Indien het verdrag reeds in werking is getreden op het moment waarop een nieuwe lidstaat toetreedt tot het verdrag, treedt het ten aanzien van deze staat in werking 90 dagen nadat die staat zijn akte van toetreding heeft neergelegd. Als het verdrag daarentegen na afloop van deze termijn nog niet in werking is getreden, zal dat ten aanzien van deze en de andere staten geschieden overeenkomstig artikel 24, lid 4. In dit geval kan de staat die toetreedt tot het verdrag verklaren dat het verdrag vroeger in werking treedt.

De toetreding van de nieuwe lidstaat is echter geen voorwaarde voor de inwerkingtreding van het verdrag ten aanzien van de staten die op de datum van de aanneming door de Raad lid waren van de Europese Unie.

Artikel 26

Wijzigingen

In dit artikel wordt de procedure voor wijziging van het verdrag uiteengezet.

Wijzigingen kunnen worden voorgesteld door de lidstaten die partij zijn bij het verdrag en door de Commissie, volgens de regels van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie, maar ook door het uitvoerend comité krachtens artikel 18, lid 4, onder c).

Afhankelijk van de aard van de voorgestelde wijzigingen zijn er twee verschillende regelingen.

Volgens de eerste, die in de eerste drie leden wordt beschreven, worden de wijzigingen vastgesteld door de Raad, die de aanneming daarvan door de lidstaten, overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke regels, aanbeveelt.

De tweede, die in lid 4 beschreven wordt, houdt een vereenvoudigde procedure in waarmee de Raad zelf wijzigingen kan aanbrengen in het aan het verdrag gehechte modelformulier.

Artikel 27

Depositaris en bekendmaking

In dit artikel krijgt de secretaris-generaal van de Raad de rol van depositaris van het verdrag toebedeeld.

De secretaris-generaal brengt de lidstaten op de hoogte van alle kennisgevingen inzake het verdrag en zorgt voor de bekendmaking ervan in serie C van het Publicatieblad.

TOELICHTEND VERSLAG

bij het protocol opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken

(Door de Raad op 26 juni 1997 goedgekeurde tekst)

(97/C 261/04)

I. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

1. Tijdens zijn zitting van 29 en 30 oktober 1993 heeft de Raad de groep Vereenvoudiging toezending van stukken opgedragen een instrument te ontwikkelen waarmee de procedures voor de toezending van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken tussen de lidstaten vereenvoudigd en versneld kunnen worden.

In de loop van de besprekingen over het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken werd het noodzakelijk geacht het Hof van Justitie de bevoegdheid te verlenen om de regels van het verdrag uit te leggen, teneinde de uniforme toepassing ervan te waarborgen.

Aan het slot van de besprekingen van de groep is de tekst van het ontwerp-verdrag door het Nederlandse voorzitterschap, overeenkomstig artikel K.6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, ter bestudering voorgelegd aan het Europees Parlement ⁽¹⁾.

De Raad heeft op 26 mei 1997 dit protocol ⁽²⁾, alsmede het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, aangenomen. Deze instrumenten zijn op dezelfde dag door de vertegenwoordigers van alle lidstaten ondertekend.

2. a) De ingestelde regeling is gebaseerd op de bepalingen van artikel 177 van het EG-Verdrag. Zij is grotendeels geschoeid op de leest van de artikelen 1 tot en met 4 van het protocol van 3 juni 1971 betreffende de uitlegging door het Hof van Justitie van het Verdrag van Brussel van 27 september 1968 betreffende de rechterlijke bevoegdheid en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke of in handelszaken.

- b) Zij neemt met name de twee wijzen waarop zaken bij het Hof aanhangig gemaakt kunnen worden over uit het protocol van 1971.

De inwerkingtreding van het protocol daarentegen wordt op dezelfde wijze geregeld als in het eerste en het tweede protocol van 19 december 1988 betreffende de uitlegging van het verdrag inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst.

Het beginsel van de bevoegdheid van het Hof is immers in het verdrag neergelegd, terwijl onder meer de voorwaarden voor aanhangigmaking alsmede de nationale rechterlijke instanties die zich tot het Hof kunnen wenden, in het protocol genoemd worden.

Het verdrag zal in werking treden nadat het door de 15 lidstaten is geratificeerd, en moet voorafgaan aan de inwerkingtreding van het protocol, waarvoor slechts vereist is dat het door drie lidstaten is aangenomen.

Zo kan het protocol op zijn vroegst gelijktijdig met het verdrag in werking treden. Aldus zullen slechts de rechterlijke instanties van een lidstaat die partij is bij zowel het verdrag als het protocol in staat zijn om het Hof van Justitie te verzoeken een uitspraak te doen of zich uit te spreken over een zaak betreffende de uitlegging.

- c) De slotbepalingen zijn gelijk aan die welke de Raad van de Europese Unie terzake heeft vastgesteld voor de in het kader van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie opgestelde overeenkomsten. Zij stemmen overeen met de slotbepalingen van het Verdrag, behoudens de noodzakelijke aanpassingen.

II. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Artikel 1 bevat een herhaling van het in het protocol van 1971 verankerde beginsel waarbij het Hof van Justitie de bevoegdheid wordt toegekend om de bepalingen van het verdrag inzake de betekening en de

⁽¹⁾ Advies uitgebracht op 11 april 1997 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

⁽²⁾ Zie bladzijde 17 van dit Publicatieblad.

kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken, en de bepalingen van het protocol zelf uit te leggen.

Artikel 2

1. In dit artikel worden de rechterlijke instanties van de lidstaten bepaald die bevoegd zijn om zich, bij wijze van prejudiciële beslissing, met een verzoek om uitlegging tot het Hof van Justitie te wenden.

Het betreft in de eerste plaats de hoogste rechterlijke instanties van de lidstaten, waarvan de lijst in lid 1, onder a), staat.

Deze opsomming is limitatief en de eventuele andere hoogste rechterlijke instanties zijn niet bevoegd om zich tot het Hof te wenden, zelfs indien hun beslissingen van invloed zouden zijn op burgerlijke of handelszaken.

In de tweede plaats zijn de rechterlijke instanties van de lidstaten wanneer zij recht spreken in hoger beroep, overeenkomstig punt b), eveneens bevoegd om een zaak aanhangig te maken bij het Hof.

Bedoeld worden hoofdzakelijk de gerechtshoven, tenzij die in eerste aanleg recht doen, alsmede de andere nationale rechterlijke instanties die in beroep een uitspraak doen in een zaak.

De rechterlijke instanties die in eerste aanleg een uitspraak doen zijn daarentegen niet bevoegd om een zaak bij het Hof aanhangig te maken.

2. Op verzoek van elke betrokken lidstaat kan de lijst in lid 1, onder a), worden gewijzigd. Het protocol van 1971 voorziet niet in deze mogelijkheid.

Een dergelijke wijziging kan nodig blijken, bijvoorbeeld wanneer de rechterlijke organisatie van een lidstaat wordt gewijzigd.

Het verzoek wordt toegezonden aan de secretaris-generaal van de Raad, als depositaris van het protocol. Deze stelt de andere lidstaten er zo spoedig mogelijk van in kennis, met inbegrip van de lidstaten die nog geen partij zijn bij het protocol.

De Raad stelt het besluit tot wijziging van de lijst vast overeenkomstig de geldende procedureregels.

Wanneer de wijziging is vastgesteld, wordt zij van kracht overeenkomstig de in het besluit van de Raad bepaalde voorwaarden (zoals de inwerkingtreding van een dergelijke wijziging). Gezien de aard van de wijziging leek de aanneming van een dergelijk besluit door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grond-

wettelijke regels niet nodig. Daarom zijn er bijzondere regels gecreëerd, die een uitzondering vormen op de in artikel 9 van het protocol bepaalde procedure inzake wijziging van het verdrag.

Ingeval een staat die lid wordt van de Europese Unie, toetreedt tot het protocol, moet die staat bij de nederlegging van zijn akte van toetreding aangeven welke van zijn hoogste rechterlijke instantie of instanties bevoegd zal of zullen zijn om het Hof van Justitie te verzoeken een uitspraak te doen in een zaak betreffende de uitlegging (artikel 8, leden 3 en 4).

Een dergelijke regeling biedt de lidstaten, ook als zij geen partij zijn bij het verdrag, de mogelijkheid om te controleren welke instanties zijn aangewezen, teneinde de logica van het systeem te handhaven.

Artikel 3

1. Dit artikel, dat gebaseerd is op artikel 177 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en waarin artikel 3 van het protocol van 1971 over de uitlegging door het Hof van Justitie van het Verdrag van Brussel van 1968 overgenomen is, heeft betrekking op de procedure voor het prejudiciële beroep.

In het eerste lid wordt gesteld dat de in artikel 2, lid 1, onder a), genoemde rechterlijke instanties gehouden zijn het Hof van Justitie om een uitspraak te verzoeken, als zij een beslissing op dit punt noodzakelijk achten voor het wijzen van hun vonnis.

Deze bepaling, die een voorschrift inhoudt voor de hoogste rechterlijke instanties, is gericht op een uniforme toepassing van de overeenkomst in de lidstaten van de Europese Unie.

2. In lid 2 van dit artikel wordt bepaald dat de rechterlijke instanties, wanneer zij in hoger beroep recht doen, zich met een verzoek om uitlegging tot het Hof van Justitie kunnen wenden indien zij een beslissing over een punt dat in een bij hen aanhangige zaak opgeworpen wordt, noodzakelijk achten.

Artikel 4

1. Dit artikel neemt artikel 4 van het protocol van 1971 over. Het voorziet in een tweede procedure, waardoor de procureurs-generaal bij de hoven van cassatie of elke andere door de lidstaten aangewezen autoriteit het Hof van Justitie kunnen verzoeken een uitspraak te doen over een vraagstuk van uitlegging, wanneer zij vaststellen dat een uitspraak van een rechterlijke instantie van hun lidstaat welke kracht van gewijsde heeft gekregen, in strijd is met de door het Hof van Justitie of door een rechterlijke instantie van een andere lidstaat die partij is bij het protocol gegeven uitlegging.

Deze bepaling beoogt eveneens de bevordering van een uniforme uitlegging van het verdrag.

De bevoegde gerechtelijke autoriteit moet beoordelen of in een dergelijk geval een verzoek om uitlegging aan het Hof van Justitie voorgelegd moet worden.

2. Voorts kan elke lidstaat, zelfs indien hij geen partij is bij het protocol, alsmede de Commissie en de Raad van de Europese Unie, memories of schriftelijke opmerkingen indienen bij het Hof wanneer het om uitlegging is verzocht.

Artikel 5

Naar analogie van het protocol van 1971 behelst dit artikel het beginsel van de toepasselijkheid van het statuut van het Hof van Justitie en van zijn reglement voor de procesvoering.

Artikel 6

Over dit artikel, waarin wordt gesteld dat er bij dit protocol geen voorbehoud gemaakt kan worden, zijn geen bijzondere opmerkingen te maken.

Artikel 7

In dit artikel wordt bepaald dat het protocol in werking treedt overeenkomstig de hiervoor door de Raad van de Europese Unie vastgestelde regels.

Om het Hof van Justitie in staat te stellen zijn bevoegdheid zo spoedig mogelijk uit te oefenen is de inwerkingtreding van het protocol vastgesteld 90 dagen na de nederlegging van het derde aannemingsinstrument door een van de 15 staten, leden van de Europese Unie op 26 mei 1997, datum van aanneming door de Raad van de akte tot opstelling van het protocol.

Het protocol kan echter pas in werking treden wanneer het verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in de lidstaten van de Europese Unie van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke of in handelszaken door alle 15 lidstaten is aangenomen. Overeenkomstig artikel 24 zal het verdrag in werking treden 90 dagen na de kennisgeving, door de lidstaat die als laatste deze formaliteit verricht, van de voltooiing van de procedure die in zijn grondwettelijke bepalingen voor de aanneming is voorzien.

Zo kan een vervroegde toepassing van dit verdrag in de zin van artikel 24, lid 4, geen grondslag vormen voor een uitleggingsbevoegdheid van het Hof. De aanneming van het protocol door alle lidstaten laat het Hof evenmin toe de bepalingen van het verdrag uit te leggen voordat het verdrag in werking is getreden.

Artikel 8

In dit artikel wordt bepaald dat elke staat die lid wordt van de Europese Unie, tot het protocol kan toetreden. Een niet-lidstaat kan evenwel noch tot het verdrag, noch tot het protocol toetreden.

Wat de regels voor toetreding tot het protocol betreft, bevat dit artikel vereenvoudigde regels voor de wijzigingen in de lijst van hoogste rechterlijke instanties in artikel 2, lid 1, onder a), na de aanwijzing van deze instanties van de nieuwe lidstaat, volgens het beginsel van artikel 2, lid 2.

Tussen de datum van de nederlegging van de akte van toetreding en de datum van inwerkingtreding van het protocol ten aanzien van de toetredende lidstaat stelt de Raad de wijzigingen in de lijst van de hoogste rechterlijke instanties vast.

Artikel 9

Dit artikel betreft de procedure tot wijziging van het protocol.

Alleen de lidstaten die partij zijn bij het protocol, alsmede de Commissie, kunnen wijzigingen voorstellen.

De Raad beveelt de aanneming door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke regels aan van de wijzigingen die hij vaststelt.

Deze procedure is niet van toepassing op de wijziging van de lijst van de hoogste rechterlijke instanties.

Artikel 10

In dit artikel wordt de secretaris-generaal van de Raad aangewezen als depositaris van het protocol.

De secretaris-generaal licht de lidstaten in over alle kennisgevingen inzake het protocol en draagt zorg voor de bekendmaking ervan in de C-reeks van het Publicatieblad.